

Сангийн сайдын 2023 оны 12 дугаар
сарын 25-ны өдрийн А/261 дүгээр
тушаалтын хоёрдугаар хавсралт

МОНГОЛ УЛСЫН САНГИЙН ЯАМ

**ХАРЬЦУУЛАЛТЫН АРГААР
АЖИЛГҮЙЦЭТГҮҮЛЭХ
ТЕНДЕР ШАЛГАРУУЛАЛТЫН
ЖИШИГ БАРИМТ БИЧИГ**

БАТЛАВ

ЗАСАГ ДАРГА

С.ДАВААХҮҮ

ТӨВ АЙМГИЙН ЛҮН СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗАР

ТӨВ АЙМГИЙН ЛҮН СУМЫН
“НУТАГ ДЭВСГЭРИЙН ХӨГЖЛИЙН
ХӨГЖЛИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ”
ТЕНДЕР ШАЛГАРУУЛАЛТЫН
БАРИМТ БИЧИГ

Тендер
шалгаруулалт
ын нэр:

[Нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөө]

Тендер
шалгаруулалт
ын дугаар:

[ТӨАЛСЗДТГ/20240127]

2024 ОН

САНАМЖ

Тендер шалгаруулалтын баримт бичиг болон шалгарсан оролцогчийн ирүүлсэн тендер нь захиалагч, шалгарсан оролцогчийн хооронд байгуулах бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах гэрээний гол нөхцөл болох тул тендер шалгаруулалт зохион байгуулах, түүнд оролцохын өмнө Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль, түүнийг даган батлагдсан журам, заавар, дүрэм, гэрээний нөхцөл, тендер шалгаруулалтын жишиг баримт бичигтэй сайтар танилцахыг зөвлөж байна.

Захиалагч нь тендер шалгаруулалт зохион байгуулахад худалдан авах ажиллагааны үндсэн зарчмууд болох өрсөлдөх боломжтой, ил тод, хариуцлагатай, үр ашигтай, хэмнэлттэй байх зарчмыг баримтална.

Энэхүү харьцуулалтын аргын тендер шалгаруулалтын баримт бичиг нь тендер шалгаруулалтын зааварчилгаа, өгөгдлийн хүснэгт, техникийн тодорхойлолтын шаардлага, тендерийн жишиг маягт, гэрээний нөхцөл гэсэн бүлэгтэй.

Тендер шалгаруулалтын зааварчилгаа бүлгийн зүйл, заалтыг нэмж, эсхүл өөрчилж үл болно. Захиалагч өгөгдлийн хүснэгтийг зааварчилгаатай уялдуулан боловсруулах ба шаардлага, шалгуур үзүүлэлт, гэрээний нөхцөл, тендерийн жишиг маягт, техникийн тодорхойлолт болон тэдгээрт иш татсан хууль, журам, зааврыг судалж, түүнд өөрчлөлт оруулсан бол өөрчлөлтөд нийцүүлэн тендер бэлтгэнэ.

Техникийн тодорхойлолт бүлэгт захиалагчийн худалдан авах бараа, ажил, үйлчилгээний шинж чанар, түүний зориулалт болон зориулалтын дагуу ашиглахтай холбоотой шаардлага, зураг төсөл, холбогдох стандарт, норм, дүрэм, зааврыг тусгасан байна.

Оролцогч нь тендер шалгаруулалтын баримт бичигт заасан шаардлага, шалгуур үзүүлэлтэд үндэслэн жишиг маягтуудын хаалт дотор налуугаар бичсэн тохирох мэдээллийг зааварт нийцүүлэн бүрэн, үнэн зөв бөглөж ирүүлнэ. Гэрээний нөхцөл бүлэг нь захиалагч, шалгарсан оролцогчийн хооронд байгуулагдах гэрээний зүйл, заалтуудыг агуулсан байна.

Харьцуулалтын аргын тендер шалгаруулалтын анхаарах асуудлууд:

- ❖ Харьцуулалтын аргаар худалдан авч болох төсөвт өртгийн дээд хязгаараас хэтрээгүй бараа, ажил, үйлчилгээ /Ажил цахим каталогт бүртгэгдсэн байна./
- ❖ Тендер шалгаруулалтын зарлал нийтэлж, бүртгэлтэй аж ахуй эрхлэгчид урилга хүргүүлж, үнийн санал дуудна. Тендер шалгаруулалтын баримт бичгийг цахим систем [/www.tender.gov.mn/-д нийтэлнэ.](http://www.tender.gov.mn/)
- ❖ Үнийн саналыг дуудах хугацаа нь урилга хүргүүлсэн, зарлал нийтэлсэн өдрөөс хойш ажлын 5-аас доошгүй өдрийн дараа байхаар тогтоосон байна.
- ❖ Үнийн санал дуудах ажиллагаанд бүртгүүлсэн сонирхогч этгээдэд цахим системээс ялгах дугаар олгоно.
- ❖ Заасан хугацаанд сонирхогч этгээд тендерийг цахим системд ирүүлнэ.
- ❖ Үнийн санал дуудах ажиллагааг 2 хүртэл цагийн хугацаагаар зохион байгуулна. Уг хугацааны дотор саналыг бууруулан хэдэн ч удаа ирүүлж болно.
- ❖ Үнийн санал дуудах ажиллагаа хаагдахад өсөх дарааллаар **ЭХЭНД ЭРЭМБЭЛЭГДСЭН** үнийн санал бүхий оролцогчийг тодорхойлно.
- ❖ Эхэнд эрэмбэлэгдсэн үнийн санал бүхий оролцогчийн **тендерийг хянан үзэж, шаардлага хангасан бол гэрээ байгуулах эрх олгоно.**

Эхэнд эрэмбэлэгдсэн үнийн санал бүхий оролцогчийн тендер шаардлагад нийцээгүй бол удаах **ЭРЭМБЭЛЭГДСЭН** тендерийг хянан үзнэ.

ТЕНДЕР ШАЛГАРУУЛАЛТЫН БАРИМТ БИЧГИЙН АГУУЛГА

САНАМЖ.....	3
I БҮЛЭГ. ТЕНДЕР ШАЛГАРУУЛАЛТЫН ЗААВАРЧИЛГАА	5
II БҮЛЭГ. ӨГӨГДЛИЙН ХҮСНЭГТ	12
III БҮЛЭГ. ТЕХНИКИЙН ТОДОРХОЙЛОЛТ, ТАВИГДАХ ШААРДЛАГА.....	16
IV БҮЛЭГ. ТЕНДЕРИЙН ЖИШИГ МАЯГТ	18
V БҮЛЭГ. ГЭРЭЭНИЙ НӨХЦӨЛ	32

I БҮЛЭГ. ТЕНДЕР ШАЛГАРУУЛАЛТЫН ЗААВАРЧИЛГАА

А. ЕРӨНХИЙ ЗҮЙЛ

1. Тендерийн цар хүрээ

1.1. Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль (цаашид “Хууль” гэх)-ийн дагуу өгөгдлийн хүснэгтэд заасан захиалагч III бүлэгт тодорхойлсон ажил(цаашид “ажил” гэх) гүйцэтгүүлэхтендер шалгаруулалтын баримт бичгийг гаргаж байна. Зарлалын дугаар, тендер шалгаруулалтын нэр, дугаар, багцын мэдээлэл өгөгдлийн хүснэгтэд бичигдэнэ.

2. Санхүүжилтийн үүсвэр

2.1. Төсөл, арга хэмжээний санхүүжилтийн эх үүсвэр, төсөвт өртгийг өгөгдлийн хүснэгтэд тусгана.

3. Худалдан ажиллагааны тогтоомж

2.2. Энэ худалдан авах ажиллагаанд хуулийн 2.1-д заасан төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль тогтоомжийг дагаж мөрдөнө.

2.3. Худалдан авах ажиллагаанд захиалагч, сонирхогч этгээд, оролцогч болон хуулийн 52.1-д заасан ажилтан, албан тушаалтан Авлигын эсрэг хууль, Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хууль, Өрсөлдөөний тухай хууль, Эрүүгийн хууль болон Зөрчлийн тухай хуулиар хориглосон үйлдэл, эс үйлдлийн талаар холбогдох албан тушаалтан, хууль хяналтын байгууллагад хууль тогтоомжийн дагуу мэдэгдэнэ.

2.4. Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийн 20, 20¹, 21 дүгээр зүйлд заасан хориглолт, хязгаарлалтад хамаарах этгээд тендер шалгаруулалтад оролцох эрхгүй.

4. Сонирхогч оролцогчид тавигдах ерөнхий шаардлага

4.1. Оролцогч хуулийн 7.1.1-7.1.9-д заасан нөхцөлийг хангасан байна.

4.2. Түншлэлээр оролцох тохиолдолд түншлэлийн гишүүн бүр хуульд заасан ерөнхий шаардлага хангасан байна.

4.3. Аж ахуй эрхлэгч нь хуулийн 22.10-т зааснаар үйлчилгээний хураамж төлснөөр тус тендер шалгаруулалтын сонирхогч этгээд болно.

4.4. Сонирхогч этгээдийн төлсөн үйлчилгээний хураамжийг аливаа үндэслэлээр буцаан олгохгүй.

4.5. Монгол Улсын олон улсын гэрээнд үл нийцэх, худалдааны хоригт хамаарах этгээд тендер ирүүлэх эрхгүй.

5. Туслан түншлэлд шаардлага

5.1. Хуулийн 6.4-т зааснаар тендерийн үнийн 20 хүртэл хувьтай тэнцэх гүйцэтгэлийг нэг, эсхүл түүнээс дээш тооны этгээдээр туслан гүйцэтгүүлэх тохиолдолд туслан гүйцэтгүүлэх мэдээллийг гэрээнд заасан байна.

5.2. Туслан гүйцэтгүүлэх хувь хэмжээ тендерийн үнийн 20 хувиас хэтэрсэн, эсхүл туслан гүйцэтгүүлэх тоо хэмжээг заагаагүй бол туслан гүйцэтгэгчид холбогдох баримт бичгийг тендер хянан үзэхэд харгалзан үзэхгүй.

5.3. Туслан гүйцэтгэгчийн хувиар оролцожыг зөвшөөрсөн болохыг туслан гүйцэтгэгч цахим системээр баталгаажуулсан байна.

6. Худалдан ажиллагааны

6.1. Тендер шалгаруулалтыг Сангийн сайдын баталсан “Цахим системээр худалдан авах ажиллагаа зохион

систем

байгуулах, түүний тасралтгүй, аюулгүй ажиллагааг хангах журам"-ын дагуу худалдан авах ажиллагааны цахим систем (www.tender.gov.mn) /цаашид “цахим систем” гэх-/ээр зохион байгуулна.

Б.АГУУЛГА

7.Тендер шалгаруулалтын баримт бичиг

7.1.Тендер шалгаруулалтын баримт бичиг дараах бүлэг болон түүний нэмэлт, өөрчлөлтөөс бүрдэнэ.

I Бүлэг. Тендер шалгаруулалтын зааварчилгаа;

II Бүлэг. Өгөгдлийн хүснэгт;

III Бүлэг. Техникийн тодорхойлолт, тавигдах шаардлага;

IV Бүлэг. Тендерийн жишиг маягт;

V Бүлэг. Гэрээний нөхцөл

7.2.Сонирхогч этгээд тендер шалгаруулалтын баримт бичгийн шаардлага, шалгуур үзүүлэлт, гэрээний нөхцөл, тендерийн жишиг маягт, техникийн тодорхойлолт болон тэдгээрт иш татсан хууль, журам, зааврыг судалж, түүнд нийцүүлэн тендер бэлтгэнэ.

8.1.Сонирхогч этгээдтэндээр шалгаруулалтын баримт бичигт заасан асуудлаар тодруулга авах бол энэ тухай хүсэлтийг тендерийн нээлттээс ажлын таваас доошгүй өдрийн өмнө бичгээр захиалагчид гаргаж болно.

8.2.Тодруулга авах хүсэлтийг өгөгдлийн хүснэгтэд заасан хаягаар хүлээн авна.

8.3.Тодруулга авах хүсэлтэд үйлчилгээний хураамж төлсөн баримтыг хавсаргана.

8.4.Захиалагч тодруулга авах хүсэлтийн хариуг албан бичгээр үйлдэж, цахим системд нийтэлснээр хүргүүлсэн гэж тооцно.

8.5.Захиалагч тодруулгын үр дүнд тендер шалгаруулалтын баримт бичигт нэмэлт, өөрчлөлт оруулах шаардлагатай гэж үзвэл ТШЗ-ы 9-дзаасныг мөрдөнө.

9.1.Тендер хүлээн авах эцсийн хугацаанаас өмнө захиалагч тендер шалгаруулалтын баримт бичигт нэмэлт, өөрчлөлт оруулж болно.

9.2.Тендер шалгаруулалтын баримт бичигт нэмэлт, өөрчлөлт оруулсан бол түүнийг цахим системд нийтэлснээр хүчинтэйд тооцогдоно.

9.3.Хэрэв тендер нээхээс ажлын таван өдрийн дотор тендер шалгаруулалтын баримт бичигт оруулсан нэмэлт, өөрчлөлтийг оруулсан бол тендер хүлээн авах эцсийн хугацааг ажлын таваас доошгүй өдөр байхаар тооцож, шаардлагатай хугацаагаар сунгана.

10.1.Захиалагч сонирхогч этгээдийн тендер бэлтгэхтэй холбоотой асуултад хариулт өгөх уулзалт зохион байгуулах, эсхүл ажлын талбайтай танилцуулах бол өгөгдлийн хүснэгтэд заана.

10.2.Уулзалтад сонирхогч этгээд, түүний төлөөлөл оролцоно.

10.3.Уулзалтад оролцоогүй аж ахуй эрхлэгч тендер шалгаруулалт шалгаруулалтад оролцож болно.

В.Тендер бэлтгэх

11.Тендер шалгаруулалтын хэл

11.1.Тендер шалгаруулалтын зарлал, баримт бичиг, урилгыг гадаад хэлээр давхар нийтэлсэн эсэхээс үл

хамааран тендер шалгаруулалтын баримт бичиг, тендер шалгаруулалттай холбогдох албан бичиг, захидал, бусад баримт бичиг, оролцогчийн ирүүлэх тендер монгол хэлээр байх ба өөр хэлээр үйлдсэн тендер, түүний доторх баримт бичиг, мэдээллийг орчуулсан орчуулгыг тендерт оролцогч бэлтгэн ирүүлнэ.

11.2. Зөвхөн гадаад улс, олон улсын байгууллагын зээл, тусlamжийн хөрөнгөөр санхүүжүүлэх ажилгүйцэтгүүлэх тендер шалгаруулалтын хувьд Монгол Улсын олон улсын гэрээг үндэслэн хэлийг өгөгдлийн хүснэгтэд өөрөөр зааж болно.

11.3. Хэрэв ТШЗ-ны 11.2-т заасан тохиолдолд тендер шалгаруулалтын баримт бичгийн монгол хэл болон гадаад хэлээр бэлтгэсэн хувилбар хоорондоо зөрвөл монгол хэлээр бэлтгэсэн хувилбарыг баримтална.

11.4. Тендер хянан үзэх, үнэлэхэд захиалагч гадаад хэлээр үйлдсэн баримт бичгийн орчуулгыг үндэслэх ба оролцогч өөрөө, эсхүл бусад этгээд орчуулсан эсэхээс үл хамааран үнэн зөв, зөрүүгүй болохыг захиалагчийн өмнө хариуцна.

12.1. Оролцогчийн бэлтгэж ирүүлэх тендер дараах баримт бичиг, мэдээллээс бүрдэнэ:

12.1.1. ТШЗ-ны 13-т заасны дагуу бэлтгэсэн маягтууд;

12.1.2. Тендерийг итгэмжлэлгүйгээр төлөөлөх эрх бүхий этгээдээс өөр этгээд баталгаажуулсан бол холбогдох хууль тогтоомжид нийцүүлэн олгосон итгэмжлэл /гадаадын этгээдийн хувьд итгэмжлэлгүйгээр төлөөлөх эрхтэй этгээдийг нотлох баримт/;

12.1.3. ТШЗ-ны 14-т заасны дагуу бэлтгэсэн хувилбарт санал;

12.1.4. ТШЗ-ны 15-д зүйлд заасан ерөнхий шаардлагыг хангасан болохыг нотлох баримт бичиг;

12.1.5. ТШЗ-ны 16, 17, 18-д заасан шаардлага, шалгуур үзүүлэлтийг хангахыг нотлох баримт бичиг;

12.1.6. ТШЗ-ны 19-д заасны дагуу техникийн тодорхойлолтын шаардлагын дагуу ажил гүйцэтгэхийг нотлох баримт бичиг;

12.1.7. ТШЗ-ны 22.4-д заасан тохиолдолд холбогдох тайлбар;

12.2. Оролцогч өөрийн тендерийн бүх баримт бичиг, мэдээллийн хүчинтэй байдлыг нягтлах үүрэгтэй бөгөөд үнэн зөвийг захиалагчийн өмнө хариуцна.

13. Тендерийн жишиг маягт

14. Хувилбарт санал

15. Ерөнхий шаардлагыг магадлах баримт бичиг

13.1. Оролцогч IV бүлэг дэх маягтын мэдээллийг хуулийн 21.1.3-т зааснаар цахим системд үүсгэсэн маягтад бөглөж, илгээнэ.

14.1. Өгөгдлийн хүснэгтэд заасан бол хуулийн 11.10-т заасан шаардлагад нийцэх хувилбарт саналыг тендерийн хамт ирүүлж болно.

15.1. IV бүлгийн Маягт 1-ийн дагуу бэлтгэсэн хуулийн 7.2-т заасан мэдэгдэл ирүүлнэ.

15.2. ТШЗ-ны 4.1, 15.1-д заасан маягтыг магадлахтай холбоотой ирүүлэх баримт бичгийг өгөгдлийн хүснэгтэд заана.

	15.3.Түншлэлийн гишүүн тус бүр ерөнхий шаардлага хангасан байх ба нотлох баримт бичиг ирүүлнэ.
16.Чадавхын болон туршлагын шаардлага	<p>16.1.Захиалагч ТШЗ-ны 17, 18, 19-д заасан чадавхын болон туршлагын шаардлага тогтооход хуулийн 15 дугаар зүйлийг баримтална.</p> <p>16.2.Хуулийн 15.2-т заасан цахим системээр дамжуулан шалгах боломжтой, олон нийтэд нээлттэй мэдээллийг нотлох баримтаар ирүүлэхгүй.</p> <p>16.3.Түншлэлийн хувьд төлөөлөх эрх бүхий гишүүн, гишүүн хамтдаа ТШЗ 17, 18-д заасан чадавхын болон туршлагын шаардлагыг бүрэн хангасан байна.</p> <p>16.4.Түншлэлийн төлөөлөх эрх бүхий гишүүн ТШЗ-ны 17, 18-д чадавхын болон туршлагын шаардлагын 40-аас дээш хувийг, түншлэлийн гишүүн тус бүр 25 ба түүнээс дээш хувийг хангасан байна.</p>
17.Санхүүгийн чадавхын шаардлага	<p>17.1.Хуулийн 16.5-д зааснаар оролцогч өгөгдлийн хүснэгтэд заасан санхүүгийн чадавхын шаардлага хангасан байна.</p> <p>17.2.Санхүүгийн чадавхын шаардлагыг хангах нотлох баримт ирүүлэхийг шаардах бол хуулийн 16.2, 16.4-т заасан баримт бичгээс сонгож өгөгдлийн хүснэгтэд заана.</p> <p>17.3.Оролцогчийн дансны мэдээлэл, түүний үлдэгдлийн талаар харилцагч банкнаас мэдэгдсэнээс бусад банк, санхүүгийн байгууллагын мэдэгдлийг оролцогчийн санхүүгийн чадавхыг хянан үзэхэд харгалзан үзэхгүй. Захиалагч энд зааснаас бусад асуудлаар харилцагч банкны тодорхойлолт ирүүлэхийг шаардахгүй.</p> <p>17.4.Монгол Улсын хуулийн этгээдийн банк, санхүүгийн байгууллагад тендер шалгаруулалт зарласнаас хойших өдрийн байдлаар хугацаа хэтэрсэн зээлийн өртэй эсэх талаар лавлагааг Зээлийн мэдээллийн тухай хуулийн 4.1.5-д заасан этгээдээс цахим системээр авч, тендерт ирүүлэх ба уг асуудлаар банк, санхүүгийн байгууллагаас лавлагаа ирүүлэхийг шаардахгүй.</p>
18.Техникийн болон туршлагын шаардлага	<p>18.1.Хуулийн 17.4-т зааснаар оролцогч өгөгдлийн хүснэгтэд заасан техникийн чадавх болон туршлагын шаардлагыг хангасан байна.</p> <p>18.2.Техникийн чадавх болон туршлагын шаардлагыг хангах нотлох баримт ирүүлэхийг захиалагч шаардах бол хуулийн 17.2.1, 17.2.3, 17.2.4-т заасан баримт бичгээс сонгож өгөгдлийн хүснэгтэд заана.</p> <p>18.3.Ажил гүйцэтгэх, дагалдах үйлчилгээ үзүүлэхэд шаардлагатай тусгай зөвшөөрөл, зөвшөөрөл, эсхүл гэрчилгээ байгаа бол өгөгдлийн хүснэгтэд заана.</p> <p>18.4.ТШЗ-ны 18.3-т заасан тусгай зөвшөөрлийн шаардлагыг түншлэлийн гишүүн тус бүр хангасан байна. Хэд хэдэн зөвшөөрөл, гэрчилгээ шаардсан бол түншлэлийн гишүүд хамтдаа бүрэн хангасан байна.</p>
19.Ажлыг техникийн тодорхойлолтод заасны дагуу гүйцэтгэхийг нотлох баримт 20.Тендерийн үнэ	<p>19.1.Оролцогч үнийн санал дуудах ажиллагаа хаагдахад санал болгосон эцсийн үнээр захиалагчийн баталсан техникийн тодорхойлолт, зураг, төсвийн дагуу ажлыг гүйцэтгэх тухай мэдэгдлийг баталгаажуулж ирүүлнэ.</p> <p>20.1.Үнийн санал ажиллагаа хаагдахад санал болгосон үнэ оролцогчийн тендерийн үнэ байна.</p> <p>20.2.Өгөгдлийн хүснэгтэд өөрөөр заагаагүй бол</p>

оролцогчийн санал болгосон үнэ нь гэрээний хэрэгжилтийн явцад тогтмол байх бөгөөд тохируулга хийхгүй. Тохируулга хийх нөхцөлтэй үнэ санал болгосон тендерийг шаардлага хангаагүй гэж үзнэ. Өгөгдлийн хүснэгтэд үнийн тохируулга хийхийг зөвшөөрсэн тендер шалгаруулалтад тогтмол үнэ санал болгосон тендер ирүүлсэн нь тендерээс татгалзах үндэслэл болохгүй ба үнийн тохируулга нь гэрээний хэрэгжилтийн явцад тэгтэй тэнцүү гэж үзнэ.

20.3. Тендерийн үнэд хуулийн 27.13-т заасан зардлыг багтсанд тооцно.

21. Тендерийн валют

21.1. Монгол Улсын олон улсын гэрээ болон хууль тогтоомжид өөрөөр заагаагүй бол тендерийн үнийг Төлбөр тооцоог үндэсний мөнгөн тэмдэгтээр гүйцэтгэх тухай хуулийн 4.1, 4.2-т заасны дагуу үндэсний мөнгөн тэмдэгт төгрөгөөр илэрхийлнэ.

22.1. Үнийн санал дуудах ажиллагаа хаагдахад санал болгосон үнэ оролцогчийн тендерийн үнэ байна.

22.2. Тендерийн үнэ гэрээний хэрэгжилтийн явцад тогтмол байх эсэхийг өгөгдлийн хүснэгтэд заана. Өгөгдлийн хүснэгтэд тогтмол байхаар заасан тохиолдолд тохируулга хийх нөхцөлтэй тендер ирүүлсэн бол шаардлага хангаагүй гэж үзнэ. Өгөгдлийн хүснэгтэд үнийн тохируулга хийхийг зөвшөөрсэн тендер шалгаруулалтад тогтмол үнэ санал болгосон тендер ирүүлсэн нь тендерээс татгалзах үндэслэл болохгүй ба үнийн тохируулга нь гэрээний хэрэгжилтийн явцад тэгтэй тэнцүү гэж үзнэ.

22.3. Үнийн задаргаанд тусгайлан тусгасан эсэхээс үл хамааран тендерийн үнэд хуулийн 27.13-т заасан зардлыг багтсанд тооцно.

22.4. Хуулийн 21.5-д заасан тохиолдолд тендер шалгаруулалтын оролцогчийн тендерийн үнэ төсөвт өртгийн 80 хувиас доош бол уг үнэ нь бараа, ажил, үйлчилгээний хамрах хүрээ, чанар болон гүйцэтгэлд сөрөг нөлөө үзүүлэхгүй талаар үндэслэл бүхий тайлбарыг тендерт ирүүлнэ.

23. Тендер хүчинтэй байх хугацаа

23.1. Оролцогч хуулийн 21.1.1-д заасны дагуу тендер нээснээс хойш өөрийн тендер хүчинтэй байх хугацааг ажлын 30-аас багагүй өдөр байхаар маягт 1-д заана.

23.2. Захиалагч хуулийн 28.8-д зааснаар тендер хүчинтэй байх хугацаа сунгах хүсэлт гаргасан бол оролцогч өөрийн ТШЗ-ны 23.1-д заасан хугацааг сунгаж болно.

23.3. Оролцогч хугацааг сунгасан бол хуулийн 28.9-д зааснаар бичгээр мэдэгдэх ба ТШЗ-ны 24 дүгээр зүйлд заасан тендерийн баталгааны хүчинтэй байх хугацаа мөн адил тендерийн баталгааны нөхцөлийн дагуу сунгагдахыг баталгаа гаргагч болон оролцогч хариуцна.

24.1. Хуулийн 14.1-д заасан тохиолдолд төсөвт өртгийн 0.5 хувиар тооцсон “Худалдан авах ажиллагаанд баталгаа гаргах, орлого болгох журам”-д нийцсэн тендерийн баталгаа ирүүлэхийг өгөгдлийн хүснэгтэд заана.

24.2. Түншлэлийн хувьд түүнийг төлөөлөх эрх бүхий гишүүн тендерийн баталгааг ирүүлнэ.

Г. ТЕНДЕР ИЛГЭЭХ

25.Тендер баталгаажуулах, илгээх	<p>25.1.Тендерийг хуулийн 22 дугаар зүйлд заасны дагуу баталгаажуулан илгээнэ.</p> <p>25.2.Тендерийн баталгаа шаардсан тохиолдолд тендерийн баталгааг ТШЗ-ны 24-т зааснаар илгээнэ.</p> <p>25.3.Оролцогчийг итгэмжлэлгүйгээр төлөөлөх эрх бүхий этгээд тендерийг тоон гарын үсгээр баталгаажуулсан бол IV бүлэгт заасан маягтыг ТШЗ-ны 25.1-д зааснаар тамга, тэмдгээр баталгаажуулсан гэж үзнэ. Энэ тохиолдолд маягтыг баталгаажуулахтай холбоотой итгэмжлэл үйлдэх, хуулийн этгээдийн тамга, тэмдгээр баталгаажуулахыг шаардахгүй.</p> <p>25.4.Оролцогч хуулийн 22.5-д заасан хүний эмзэг мэдээлэлд хамаарах мэдээллийг ил болгохгүйгээр илгээх бол хуулийн 22.6.3-т заасан мэдэгдлийг IV бүлгийн Маягт 6-ын дагуу нууцлахгүйгээр ирүүлнэ.</p> <p>25.5.Хуулийн 22.6-д заасан баримт бичиг, мэдээллийг заавал ил болгож илгээх ба ТШЗ-ны 25.4-т заасан нь уг баримт бичгүүдэд хамаарахгүй.</p> <p>25.6.Захиалагч тухайн тендер шалгаруулалтад нэмэлтээр ил болгох баримт бичгийг өгөгдлийн хүснэгтэд заах ба уг баримт бичиг хүний эмзэг мэдээлэл хамаарах бол мэдээллийн эзний зөвшөөрлийг авсны үндсэн дээр тендер илгээнэ.</p>
26.Тендер хүлээн авах эцсийн хугацаа	<p>26.1.Тендер хүлээн авах эцсийн хугацааг өгөгдлийн хүснэгтэд заана. Огноо, цагийг цахим системийн серверийн цагаар тооцно.</p>
	Д.ҮНИЙН САНАЛ ДУУДАХ АЖИЛЛАГАА
27.Үнийн санал дуудах хугацаа	<p>27.1.Хуулийн 34.6-д зааснаар үнийн санал дуудах ажиллагаанд бүртгүүлсэн сонирхогч этгээдийн тоо зарлалд заасан шаардлагатай тоонд хүрсэн тохиолдолд уг ажиллагаа ТШЗ-ны 26.1-д товлосон хугацаанаас нэг цагийн дараа эхэлнэ.</p> <p>27.2.Үнийн санал дуудах ажиллагаа хуулийн 34 дүгээр зүйлд заасан журмын дагуу явагдана.</p> <p>27.3.ТШЗ-ны 27.2-т заасан ажиллагаа урилгад заасан хугацаанд үргэлжилж хаагдана.</p>
28.Тендер нээх	<p>28.1.ТШЗ-ны 27.3-т заасан хугацаа хаагдахад цахим систем оролцогч нарын санал болгосон эцсийн үнийг өсөх дарааллаар эрэмбэлэх ба захиалагчэхэнд эрэмбэлэгдсэн оролцогчийн тендерийг нээнэ.</p>
	Е.ЗАХИАЛАГЧ ШИЙДВЭР ГАРГАХ
29.Тендерийг шаардлагад нийцэх эсэхийг хянан үзэх	<p>29.1.Тендерийг хянан үзэхэд хуулийн 26 дугаар зүйлд заасан журам, ТШЗ-ны 12-тсаасан тендерийн бүрдэл, холбогдох мэдээллийн сангаас илгээсэн мэдээлэл, оролцогч болон түүний тендерийн талаар авсан тайлбар, тодруулга, загвар, дээжид үндэслэн Сангийн сайдын баталсанзааврын дагуу хянан үзнэ.</p> <p>29.2.Эхэнд эрэмбэлэгдсэн оролцогчийн тендер шаардлагад нийцээгүй бол удаах эрэмблэгдсэн тендерийг хянан үзнэ.</p>
30.Тендерийн талаар тодруулга авах	<p>30.1.Тендерийг хянан үзэх явцад тодруулга авах шаардлагатай гэж үзвэл хуулийн 25 дугаар зүйлийг баримтална.</p>
	Ё.МЭДЭГДЭЛ ХҮРГҮҮЛЭХ, ГЭРЭЭ БАЙГУУЛАХ
31.Мэдэгдэл хүргүүлэх	<p>31.1.Захиалагч хуулийн 28 дугаар зүйлд заасан</p>

	шийдвэрийг хуулийн 24.1-д зааснаар ажлын 15 өдрийн дотор гаргаж, оролцогчдод мэдэгдэнэ.
32.Гүйцэтгэлийн баталгаа	32.1.Хуулийн 42.1-д заасан тохиолдолд гэрээ байгуулах эрх авсан оролцогч тухайн төсвийн жилд санхүүжих дүнгийн гурван хувийн үнийн дүнтэй гүйцэтгэлийн баталгааг захиалагчаас шаардсан хугацааны дотор ирүүлнэ.
33.Урьдчилгаа төлбөр	32.2.Гүйцэтгэлийн баталгааг “Худалдан авах ажиллагаанд баталгаа гаргах, орлого болгох журам”-д нийцүүлэн гаргана.
34.Гэрээнд гарын үсэг зурж баталгаажуулах	33.1.Гэрээг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах бараа материал худалдаж авах болон ажил эхлүүлэхтэй холбогдо зардалд урьдчилгаа төлбөр олгох шаардлагатай бол захиалагч урьдчилгаа төлбөр олгох хувийг өгөгдлийн хүснэгтэд заана.
35.Үнийн санал дуудах ажиллагааг дахин зарлах	33.2.Гүйцэтгэгч урьдчилгаа төлбөр авах хүсэлтийг уг төлбөрийн дагуу санхүүжүүлэх ажлын нэр төрөл, тоо хэмжээ, төсөв, ажил гүйцэтгэх хуваарийн хамт ТШЗ-ны 33.1-д заасан үнийн дүнгээс багагүй хэмжээний мөнгөн дүнтэй урьдчилгаа төлбөрийн баталгааг холбогдо этгээдээр гаргуулан захиалагчид ирүүлнэ.
36.Тендер шалгаруулалтад гомдол гаргах	34.1.Захиалагч ТШЗ-ны 7.1-д заасан гэрээний нөхцөлийн гэрээ баталгаажуулах маягтыг түүнд заасан зааврын дагуу эцэслэн нөхөж, оролцогчид хүргүүлнэ.
	34.2.Захиалагч тендер шалгаруулалтын үр дүнд нийлүүлэгчтэй гэрээ байгуулахад тендер шалгаруулалтын баримт бичгийн V бүлэг дэх гэрээний нөхцөлийг баримтална.
	34.3.Шалгарсан оролцогч ТШЗ-ны 34.1-д зааснаар ирүүлсэн гэрээнд гарын үсэг зурж, баталгаажуулан захиалагчийн тогтоосон хугацааны дотор хүргүүлнэ.
	34.4.Захиалагч хуулийн 30.4-т зааснаар ажлын 10 өдрийн дотор гэрээг баталгаажуулаагүй бол гэрээ байгуулах шийдвэрт заасан нөхцөлөөр гэрээ байгуулсанд тооцогдоно.
	Ж.БУСАД
	35.1.Захиалагч ТШЗ-ны 29.2-т зааснаар хянан үзээд бүх тендерээс татгалзсан бол шаардлага хангасан тендер ирээгүй шалтгааныг судалж, тендер шалгаруулалтыг дахин зарлах эсэх мэдээллийг ТШЗ 31.1-д заасан шийдвэрт заана.
	35.2.Үнийн санал дуудах ажиллагаагдахин зарлахад хуулийн 34.11-д заасныг баримтална.
	36.1.Тендер шалгаруулалттай холбоотой гомдлыг Сангийн сайдын баталсан “Тендер шалгаруулалтын гомдол хянан шийдвэрлэх журам”-ын дагуу хянан шийдвэрлэнэ.

II БҮЛЭГ.ӨГӨГДЛИЙН ХУСНЭГТ

ТШЗ-ны холбогдох заалт	А.ЕРӨНХИЙ ЗҮЙЛ
ТШЗ 1.1	Захиалагчийн нэр: Төв аймгийн Лүн сумын Засаг даргын Тамгын Газар
ТШЗ 1.1	Зарлалын дугаар: ТӨАЛСЗДТГ/20240127 Тендер шалгаруулалтын нэр: “Нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөө” Тендер шалгаруулалтын багцын тоо болон нэр: байхгүй
ТШЗ 2.1	Санхүүжилтийн эх үүсвэр: орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалт Нийт төсөвт өртөг: 30,000,000 /гучин сая төгрөг/
Б.АГУУЛГА	
ТШЗ 8.1	Тендерийн баримт бичгийн талаар тодруулга авах хаяг: Хариуцсан ажилтан: Төв аймгийн Лүн сумын Засаг даргын орлогч Г.Цогсайхан Хаяг: Төв аймгийн Лүн сум, Төвийн 3-р баг , Засаг даргын Тамгын газар 02 тоот өрөө Утасны дугаар: 70275906 Цахим шуудан: : lunzdtq@gmail.com
ТШЗ 10.1	Тендер ирүүлэх өмнө уулзалт зохион байгуулах эсэх: “ҮГҮЙ”
В.ТЕНДЕР БЭЛТГЭХ	
ТШЗ 11.2	Тендер шалгаруулалтын хэл: Монгол хэл
ТШЗ 14.1	Хувилбарт санал ирүүлэхийг: “ЗӨВШӨӨРӨХГҮЙ”
ТШЗ 15.2	Ерөнхий шаардлагыг магадлахад шаардлагатай баримт бичиг: Оролцогч нь тендерт оролцогчийнерөнхийшаардлагыгхангажбайгаатухайгаа, хуулийн 7 дугаарзүйлийн 7.1-д заасаннөхцөлүүссэнэсэхмэдэгдлийгбичгээргаргажиরүүлнэ.
ТШЗ 17.1	Санхүүгийн чадавхын шаардлага: “Шаардана” Санхүүгийн чадавхын шаардлага: - Борлуулалтын орлогын хэмжээ: 2022, 2023 онуудын тасралтгүй борлуулалтын орлогын дундаж хэмжээ нь батлагдсан төсөвт өртгийн 50 хувь болон түүнээс багагүй байна. - Түргэн хөрвөх хөрөнгийн хэмжээ: Батлагдсан төсөвт өртгийн 30 хувиас багагүй байна. - Банк, санхүүгийн байгууллагад тендер шалгаруулалт зарласнаас хойших өдрийн байдлаар хугацаа хэтэрсэн зээлийн өргүй байна.
ТШЗ 17.2	Санхүүгийн чадавхыг хянан үзэхэд үндэслэл болгох баримт бичиг: 1.Тендерт оролцогчийн борлуулалтын орлогын мэдээллийг Сангийн яамны санхүүгийн тайлангийн www.ebalance.mof.gov.mn мэдээллийн системд эх санхүүгийн тайлангаас шалгана. 2.Түргэн хөрвөх хөрөнгийн хэмжээг нийт дүнг дараах шалгуур үзүүлэлтүүдийн аль нэгээр эсвэл нийлбэрээр тодорхойлно. Үүнд: - Тендерт оролцогчийн харилцагч банкны дансны үлдэгдэл; - Харилцагч банкнаас авч болох мөнгөн дүн бүхий зээлийн тодорхойлолт; - Үнэт цаас, Засгийн газрын бонд болон Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1 дэх хэсэгт заасан үнэт цааснууд 3.Зээлийн мэдээллийн тухай хуулийн 4.1.5-д заасан зээлийн мэдээллийн үйлчилгээ үзүүлэх этгээдээс тендер шалгаруулалт зарласан өдрөөс хойш авсан, шалгах боломжтой QR код бүхий

	<p>“Зээлийн мэдээллийн сангийн тодорхойлолт”-ыг ирүүлнэ. Уг тодорхойлолтод төлөгдж дуусаагүй зээлийн мэдээлэл “Хэвийн” бус байгаа тохиолдолд татгалзах үндэслэл болно. (“Зээлийн мэдээллийн сангийн тодорхойлолт”-ыг www.sainscore.mn, www.burenscore.mn хаягаар хандан авна. Харилцагч банкны тодорхойлолт</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Сүүлийн 2 жилийн хугацаанд хэрэгжүүлсэн бараа, ажил, үйлчилгээний борлуулалтын орлогын мэдээлэл. 5. Санхүүгийн тайландаа хийсэн аудитын дүгнэлт /2022, 2023 он/ 																														
ТШЗ 18.1	<p>Техникийн чадавх болон туршлагын шаардлага: “Шаардана”</p> <p>Ажил гүйцэтгэх хүний нөөц: “Шаардана”</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>№</th><th>Албан тушаал</th><th>Хүний тоо</th><th>Ижил төстэй ажил хийж гүйцэтгэсэн жил</th><th>Гүйцэтгэх чигүүрэг</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td><td>Газар зохион байгуулалтын инженер</td><td>2</td><td>5 ба түүнээс дээш жил</td><td>Мэргэжлийн зөвлөгөө өгч, хяналт хийх</td></tr> <tr> <td>2</td><td>Кадастрын инженер</td><td>1</td><td>5 ба түүнээс дээш жил</td><td>Хэмжилт зураглал хийх</td></tr> <tr> <td>3</td><td>Хөрс судлаач инженер</td><td>1</td><td>5 ба түүнээс дээш жил</td><td>Газрын хөрснөөс дээж авах, тайлан бичих</td></tr> <tr> <td>4</td><td>Ургамал судлаач</td><td>1</td><td>5 ба түүнээс дээш жил</td><td>Газар дээрх ургамалын төрөл зүйл тодорхойлох, тайлан бичих</td></tr> <tr> <td>5</td><td>Газар зохион байгуулалт, төлөвлөлтийн мэргэшсэн инженер</td><td>1</td><td>2 ба түүнээс дээш жил</td><td>Мэргэжлийн зөвлөгөө өгч, хяналт хийх</td></tr> </tbody> </table> <p>Дээрх инженер, техникийн ажилтнуудын жагсаалтыг маягтад заасны дагуу гаргаж, тухайн төсөл арга хэмжээнд ажиллуулахаар томилсон, гэрээ байгуулсан байх бөгөөд тэдгээрийн ажлын туршлагыг ажилтан тус бүрээр гаргаж ирүүлнэ. Дээрх инженер, техникийн ажилтнуудын иргэний үнэмлэхийн хуулбарыг ирүүлнэ. Сургууль төгссөн дипломын</p>	№	Албан тушаал	Хүний тоо	Ижил төстэй ажил хийж гүйцэтгэсэн жил	Гүйцэтгэх чигүүрэг	1	Газар зохион байгуулалтын инженер	2	5 ба түүнээс дээш жил	Мэргэжлийн зөвлөгөө өгч, хяналт хийх	2	Кадастрын инженер	1	5 ба түүнээс дээш жил	Хэмжилт зураглал хийх	3	Хөрс судлаач инженер	1	5 ба түүнээс дээш жил	Газрын хөрснөөс дээж авах, тайлан бичих	4	Ургамал судлаач	1	5 ба түүнээс дээш жил	Газар дээрх ургамалын төрөл зүйл тодорхойлох, тайлан бичих	5	Газар зохион байгуулалт, төлөвлөлтийн мэргэшсэн инженер	1	2 ба түүнээс дээш жил	Мэргэжлийн зөвлөгөө өгч, хяналт хийх
№	Албан тушаал	Хүний тоо	Ижил төстэй ажил хийж гүйцэтгэсэн жил	Гүйцэтгэх чигүүрэг																											
1	Газар зохион байгуулалтын инженер	2	5 ба түүнээс дээш жил	Мэргэжлийн зөвлөгөө өгч, хяналт хийх																											
2	Кадастрын инженер	1	5 ба түүнээс дээш жил	Хэмжилт зураглал хийх																											
3	Хөрс судлаач инженер	1	5 ба түүнээс дээш жил	Газрын хөрснөөс дээж авах, тайлан бичих																											
4	Ургамал судлаач	1	5 ба түүнээс дээш жил	Газар дээрх ургамалын төрөл зүйл тодорхойлох, тайлан бичих																											
5	Газар зохион байгуулалт, төлөвлөлтийн мэргэшсэн инженер	1	2 ба түүнээс дээш жил	Мэргэжлийн зөвлөгөө өгч, хяналт хийх																											

	<p>хуулбарыг ирүүлэх шаардлагагүй, “Төрийн мэдээлэл солилцооны ХҮР систем”-ээр дамжуулан Боловсрол, шинжлэх ухааны яамны мэдээллийн сангаас шалгана. “Төрийн үйлчилгээний нэгдсэн систем /E-Mongolia/-д инженер, техникийн ажилтнуудын дээд боловсролын дипломын мэдээлэл байршсан эсэхийг лавлах шаардлагатай. Дээрх мэдээлэл зөрүүтэй бүртгэгдсэн бол тендерийн нээлтээс өмнө БШУЯ-ны Мэдээллийн технологи статистикийн хэлтэст хандаж дээд боловсролын удирдлагын мэдээллийн системд бүртгүүлнэ үү. Дээрх бүртгэл хийгдээгүй тохиолдолд тендерээс татгалзах үндэслэл болохыг анхаарна уу.</p> <p>Ажил гүйцэтгэхэд ашиглагдах үндсэн тоног төхөөрөмж, техник хэрэгсэл: “Шаардахгүй” Ижил төстэй ажил гүйцэтгэсэн туршлага: “Шаардана”</p> <ul style="list-style-type: none"> • Батлагдсан төсөвт өртгийн үнийн дүнгийн 50 хувиас багагүй үнийн дүнтэй Нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөө боловсруулах үйлчилгээг 2022, 2023 онуудын аль нэгэнд доод тал нь 1 удаа гүйцэтгэсэн байх <p>Хэрэгжүүлж байгаа, хэрэгжүүлэх эрх авсан гэрээний талаарх шаардлага: “Шаардана”</p> <ul style="list-style-type: none"> • Хэрэгжүүлж байгаа болон хэрэгжүүлэхээр эрх авсан гэрээний ажил 80% ба түүнээс дээш байх • 2 ба түүнээс дээш хэрэгжүүлж байгаа болон хэрэгжүүлэхээр эрх авсан бол тендерээс татгалзах үндэслэл болно. <p>Техникийн чадавх болон туршлагын шалгуур үзүүлэлт, шаардлагыг хангахыг нотлох бусад шаардлага: “Шаардана”.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Оролцогч нь техникийн тодорхойлолтод заасан ажлыг захиалагчийн шаардсан техникийн тодорхойлолт, тоо хэмжээгээр хийснийг мэдэгдсэн албантоот, баримт ирүүлнэ.
ТШЗ 18.2	Техникийн чадавх болон туршлагын шаардлагыг нотлох баримт бичиг:
	<ul style="list-style-type: none"> - Шаардсан хүний нөөцийг мэдээллийг V бүлгийн маягтын дагуу ирүүлэх; - Оролцогчийн туршлагыг харуулах заасан хугацаанд гүйцэтгэсэн ижил төстэй ажил гүйцэтгэсэн гэрээний талаар V бүлгийн маягтын дагуу бэлтгэсэн мэдээлэл; - Ажил гүйцэтгэхэд ашиглахаар заасан үндсэн тоног төхөөрөмж, техник хэрэгслийн мэдээлэл, (өөрийн өмчлөл, эзэмшлийн, түрээслэх гэх мэт); - Техникийн чадавх болон туршлагын талаар заасан шалгуур үзүүлэлт, шаардлагыг хангаж буйг нотлоход шаардлагатай бусад баримт.
ТШЗ 18.3	Тусгай зөвшөөрөл/зөвшөөрөл: “Шаардана” Уг ажлыг гүйцэтгэхэд эрх бүхий байгууллагаас олгосон хүчин

	төгөлдөр доорх тусгай зөвшөөрөл шаардлагатай. “Газар зохион байгуулалтын төлөвлөлт”
ТШЗ 20.2	Оролцогчийн санал болгосон тендерийн үнийг гэрээний хэрэгжилтийн явцад: “ТОХИРУУЛАХГҮЙ”
ТШЗ 24.1	Тендерийн баталгааны дүн: Шаардахгүй Г.ТЕНДЕР ИЛГЭЭХ
ТШЗ 25.5	Оролцогчдод ил болох баримт бичгийн жагсаалт: Тендер шалгаруулалтын баримт бичигт тусгасан маягтын дагуу илгээсэн мэдээлэл
ТШЗ 26.1	Тендер хүлээн авах эцсийн хугацаа нь Огноо: 2024 оны 08 дугаар сарын 28-ны өдөр Цаг: 09 цаг 00 минут

III БҮЛЭГ. ТЕХНИКИЙН ТОДОРХОЙЛОЛТ, ТАВИГДАХ ШААРДЛАГА

САНАМЖ

Захиалагч болон үнэлгээний хороо нь ажил гүйцэтгүүлэх тендер шалгаруулалтын хувьд захиалагчийн зураг төсөл (техникийн болон ажлын зураг, өртгийн төсөв), ажлын хуваарь, тоноог төхөөрөмж нийлүүлж, сууринуулан, уг барилга байгууламжийг ашиглалтад бэлэн болгохтой холбоотой ажил, бараа, үйлчилгээнд тавигдах шаардлага, техникийн тодорхойлолтыг боловсруулахад энэхүү санамжийг ашиглана.

Техникийн тодорхойлолтын зорилго нь захиалагчид шаардлагатай ажил болон тухайн ажлыг гүйцэтгэхэд шаардагдах бараа, үйлчилгээг нарийвчлан тодорхойлоход оршино. Уг санамж нь хэм хэмжээ тогтоохгүй ба захиалагчаас батлах тендер шалгаруулалтын баримт бичгийн хэсэг болохгүй.

- Ойлгомжтой сайтар бэлтгэсэн техникийн тодорхойлолт нь захиалагчийн тавьсан шаардлагад нийцсэн, бодитой бөгөөд өрсөлдөх чадвартай тендер бэлтгэхэд тендерт оролцогчдод зайлшгүй чухал нөхцөл болно.
- Техникийн тодорхойлолтыг бэлтгэхэд өрсөлдөөнийг өрнүүлэх зарчмыг баримтлах ёстой бөгөөд худалдан авах бараа, ажил, үйлчилгээний шаардагдах стандартын талаар тодорхой тусгана. Эдгээрийг хангасан нөхцөлд худалдан авах ажиллагааны хэмнэлттэй, үр ашигтай, шударга байх зорилго хэрэгжиж, тендеруудийн шаардлагад нийцэх байдал баталгаажиж, тендерийн үнэлгээ зөв хийгдэнэ.
- Техникийн тодорхойлолт боловсруулахдаа батлагдсан төсөөт багтаан эрчим хүч, байгалийн нөөцийн хэмнэлттэй, эдийн засгийн үр ашигтай хэрэглээний тогтвортой байдлыг хангах, байгаль орчин, хүний эрүүл мэндэд сөрөг нөлөөгүй, хүлэмжийн хийн ялгарал болон хаягдал багатай, уур амьсгалын өөрчлөлтөд дасан зохицох, ногоон орчныг бүрдүүлэхэд чиглэсэн байх үзүүлэлтийг тусгаж өгнө.
- Тендер шалгаруулалтын баримт бичигт зааснаас бусад тохиолдолд бүх бараа, материал нь шинэ, ашиглагдаагүй, сүүлийн үеийн технологи зэргийг хангасан байх нөхцөлийг шаардана.
- Техникийн тодорхойлолтын шалгуур үзүүлэлтүүд нь хязгаарласан шинжтэй байж болохгүй. Барааны тэмдэг, нэр, хэлбэр маяг, төрөл, гарал үүсэл, үйлдвэрлэлийн арга, үйлдвэрлэгч буюу нийлүүлэгчийг тухайлан заасан шаардлага, нөхцөлийг заах шаардлагатай бол түүний ард “эсхүл түүнтэй дүйцэх” гэсэн тодотгол хэрэглэнэ.
- Бараа материалын техникийн тодорхойлолтод аль болох олон улсын хэмжээнд хүлээн зөвшөөрөгдсөн стандартыг хэрэглэх шаардлагатай. Хэрэв Монгол Улсын үндэсний стандарт, эсхүл тухайлсан өөр стандартыг хэрэглэсэн тохиолдолд бараа материал, шинж чанар нь энэ стандартад дүйцэх буюу түүнээс илүү бол хүлээн зөвшөөрнө гэж техникийн тодорхойлолтод заах хэрэгтэй.
- Ажил гүйцэтгэх тендер шалгаруулалтын хувьд санал болгох бараа нь аль

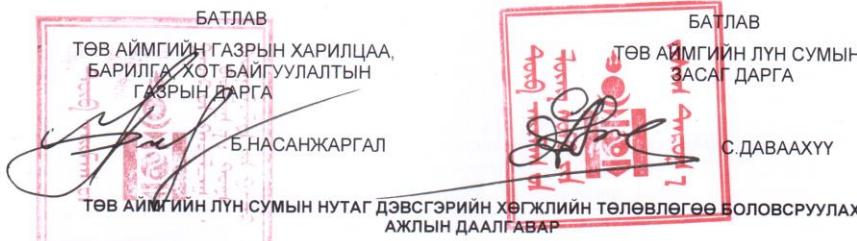
ч улсын гарал үүсэлтэй байж болно.

Зураг төсөл, загвар зураг

Ажлын даалгавар

Үе шатны ажлын хуваарь

Ажлын гүйцэтгэлийг хянаж шалгахад үе шатны ажлын хуваарийг ашиглана.

№..... 2024.05.31

№	Ажлын нэр, төрөл	Тайлбар, даалгавар
1.	Ажил гүйцэтгэх үндэслэл	<ol style="list-style-type: none"> Газар, байгалийн неец ашиглалт, хамгаалалтыг хамгийн үр дүнтэй, зөв зохицой байлагчийн бурдулсан, эдийн засгийн үр өгөөжийг нэмэгдүүлсэн, цаацдын хөгжлийн чиг хандлагыг тусгахад тухайн сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлевлөгөө боловсруулах ажлын гол үндэслэлт оршино. Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэж, түүний удирдлагын тухай (шинэчилсэн найруулга) хуулийн 35.1.8 дахь заалт Монгол улсын Газрын тухай (шинэчилсэн найруулга) хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.6-д "Газар зохион байгуулалтын төлөвлөлтөд иргэдийн оролцоон хангас", 24 дүгээр зүйлийн 24.1-д заасан Газар зохион байгуулалтын цогц үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх; Алсын хараа-2050" Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого батлах тухай" (Монгол Улсын Их Хурлын 2020 оны 52 дугаар тогтоо) ГЗБГЗЗГ (хуучин нэрээр)-ын даргын 2019 оны 07 сарын 03-ны өдрийн А/134 дугаар тушаалаар батлагдсан "Сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлевлөгөө боловсруулах агаа зүй" 2024 оны 03 дугаар сарын 06-ны өдрийн 92 дугаар тогтооолоор батлагдсан "Газар зохион байгуулалт хийх журам"
2.	Ажлын зорилго, шийдвэрлэх асуудал	Улс, аймгийн газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөөтэй уялдуулан боловсруулсан газар, байгалийн нехцэл, неец, нийзэм, эдийн засгийн хэрэгцээ, орон нутгийн уламжлалт онцлогт нийцүүлэн олон төрөлт газар ашиглалтыг хөгжүүлэх, газрын неецийн үр өгөөж, бүтээмжийг дээшлүүлж урт хугацаанд тогтвортой ашиглахын зэрэгцээ экологийн тэнцвэрт байдлыг хангах замаар нутаг дэвсгэрийн тогтвортой хөгжлийг дэмжксэн дунд хугацаанд хэрэгжүүлэх газар зохион байгуулалтын төлевлөгөөг боловсруулахад оршино.
3.	Баримтлах зарчим	Сумын нутаг дэвсгэрийн төлевлөгөө боловсруулахад дараах зарчмуудыг баримталсан байна. <ol style="list-style-type: none"> Бүсчилсэн хөгжлийн үзэл баримтлалд нийцүүлэх; Иргэдийн эрүүл, аюулгүй орчинд амьдралын нийцүүлэх; Төлөвлөгөөний зураг төсөл түүнтэй холбоотой бусад суурин судалгааны мэдээллийд нь геодезийн байрлал, өндрийн ногдсан тогтолцоонд зохиогдсон баих.
4.	Ажлын хамрах хурээ	Төв аймгийн Лүн сумын нийт нутаг дэвсгэр 252955 га
5.	Ажил гүйцэтгэх хугацаа	Эхлэх хугацаа: 2024 оны ..... сарын ..... өдөр Дуусах хугацаа: 2024 оны.....сарын..... өдөр

6.	Ажлын иж бүрдэл	<p>Сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөөний иж бүрдэлд дараах бичиг баримт багтана. Үүнд:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бэлтгэл болон хээрийн судалгааны тайлан /тус бүр/- 3 боть 2. Нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөөний тайлбар бичиг – 3 боть 3. Нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх ўл ажиллагааны төлөвлөгөө - 3 боть 4. Нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөөний баримт бичиг, газар, байгалийн нөхцөл, нөөцийн судалгаа болон төлөвлөлтийн зургийн тоон мэдээлэл, зургийн эхийг бэлтгэсэн проект (Shapefile, MXD)-3 DVD 5. Суурин судалгаа болон хээрийн судалгааны ажилд ашиглагдсан судалгааны зураг болон баримт материалыуд 6. Газрын нэгдмэл сангийн удирдлагын нэгдсэн цахим систем /www.egazar.gov.mn/-д байршуулж баталгаажуулсан сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөөний тайлан, зураг төсөл -1 төсөл
7.	Гүйцэтгэх ажлын хэмжээ	<p>Гүйцэтгэх ажлын хэмжээ нь ГЗБГЗГ(хуучин нэрээр)-ын даргын 2019 оны А/134 дугаар тушаалаар батлагдсан "Сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөө боловсруулах арга зүй"-д заасан үе шат бүрээр тодорхойлогдох бөгөөд дараах үе шаттай байна.</p> <p>1. Бэлтгээл үе шат:</p> <p>Бүх шатны газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөг судлах, уялдуулах:</p> <p>Нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөөг боловсруулахдаа улс, бус, аймгийн газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөөг шинжлэх ухааны үндэслэлтэй нарийвчлан тодруулж түүнд нийцүүлэн, сумын газар зохион байгуулалтын тухайн жилийн төлөвлөгөөнд шууд тусгаж, хэрэгжүүлэх боломжийг бурдучуун.</p> <p>Хөгжлийн бодлогын баримт бичиг, гадаад, до тоо одын төсөл хөтөлбөрүүдийн үйл ажиллагааны тайлан судлах, уялдуулах:</p> <p>Улс, бус, аймаг, сумын чанартай бодлогын баримт бичгийг судлаж тухайн сүмтэй холбоотой бодлого, арга хэмжээ, үйл ажиллагааны хагсаалтыг гаргана. Ялангуяа тухайн суманд хэрэгжих буй, зохих эрх бүхий этгээдээр албан ёсоор батлагдсан хөгжлийн хөтөлбөр, төлөвлөлтийн баримт бичгийг сайтар судлаж тэдгээрийн хэрэгжүүлэх орон зай болон газар, байгалийн нөөцийн чадавхийн боломжийг үнэлж дүгнэн, бодит шийдлийг тодорхойлж түүнтэй уялдуулан газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөг боловсруулах. Усны нөөцийн менежментийн нэгдсэн төлөвлөгөө, ойн менежмент, бэлчээрини менежмент эсвэл тусгай хамгаалалттай газар нутгийн менежментийн төлөвлөгөө, түүнчлэн холбоос нутаг, нүүдлийн зүйлийн талаар хийсэн судалгааны үр дүнд тогтоосон газар нутгудаа гэх мэт тусгай салбарын менежментийн төлөвлөгөөг судалж төлөвлөгөөнд тусгаж хэрэгжүүлэх, уялдуулах шаардлагатай асуудлуудыг тодорхойлох.</p> <p>Байгаалийн нөөц, нөхцөл, төрх байдлыг судлах:</p> <p>Улс, аймаг, сумын нутаг дэвсгэр дээр хийдэж байсан бүх төрлийн байгалийн нөөц, нөхцөл, төрх байдлын судалгааны ажлыг судалж, нэгтгэн газар зүйн мэдээллийн системийг ашиглаж, тоон хэлбэрт оруулж, сэдэвчилсэн зургийн эхний хувилбарыг бэлтгэнэ. Сэдэвчилсэн зураг хийхдээ "Сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөө боловсруулах арга зүй"-д заасан шалтуур үзүүлэлтүүдийн дагуу зураглана.</p> <p>2. Газар ашиглалтын судалгаа</p> <p>Сумын нутаг дэвсгэрт өмнө хийдэж байсан газар ашиглалттай холбоотой судалгааны тайлан, газрын нэгдмэл сангийн тайлан, газрын кадастрын мэдээллийн сангийн бүртгэл, бусад мэдээллийг цуглувулж, хөдөө аж ахуй, тусгай хэрэгцээ, ой, усны сан бүхий газар, зам шугам сүлжээний газар ашиглалтыг зориулалт бүрээр 1:100000, 1:50000, 1:25000, 1:10000 масштаб, хот сууринийн газар, аялал жуулчлалын газар, уул уурхайн газар, хөдөө аж ахуйн суурин газарт 1:10000, 1:5000, 1:1000 масштаб зэрэг харгалзах хамгийн том масштабтайгаар сэдэвчилсэн зургийн эхний хувилбарыг бэлтгэнэ.</p>

		<p>Нийгэм эдийн засгийн мэдээлэл бүрдүүлэх: Хээрийн судалгааны ўе шатанд хийгдэх нийгэм, эдийн засгийн судалгаанд ашиглагдах мэдээг байрлалд суурилсан "Нийгэм, эдийн засгийн мэдээллийн сан" болон холбогдох байгууллагуудаас авч, цуглуулна.</p> <p>Газар ашиглалтын тохиromжтой байдлын үнэлгээ хийх: Газар ашиглалтын тохиromжтой байдлын үнэлгээ хийх аргазүй"-н дагуу тухайн сумын нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд буюу том масштабын шаардлагад нийцсэн мэдээллийн нарийвлалыг хангах, хүчин зүйлийн шалгур үзүүлэлтийг тухайн орон нутгийн онцлогт нийцүүлэн сонгож газар ашиглалтын тохиromжтой байдлын үнэлгээг дээрх арга зүйд орсон 8 ангиллын дагуу хийнэ.</p> <p>Газар ашиглалтын хэрэгцээт байдлыг тодорхойлох: Сумын нийгэм эдийн засгийн нөхцөл нөөц, хэрэгцээ шаардлагад үндэслэн газар ашиглалтын хэрэгцээт байдлыг дараах төрлүүдээр тодорхойлно.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Хот суурин газрын хэрэгцээ - Нийгмийн дэд бүтцийн хэрэгцээ, (сургууль, цэцэрлэг, эмнэлэг, соёл, урлаг гэх мэт олон нийтийн байгууллага, амины болон нийтийн орон сууц, ажлын байрны хэрэгцээ шаардлага (салбар бүрээл), ногоон байгууламж, эмийн сан, банк, халуун ус, сум хийд, цэвэрлэх байгууламж, хог, хаягдлын цэг гэх мэт үйлчилгээний бусад газар) - Зам шугам сүлжээний газрын хэрэгцээ; Инженерийн дэд бүтцийн хүрэлцээ хангамж (цахилгаан, дулаан, цэвэр, бохир ус дамжуулах барилга, байгууламж, ариутгах татуурга) - Хүнсний гол нэрийн бүтээгдэхүүн, хүн амын үндны усны хэрэгцээ - Хадлан, малын тэжээл, хадлангийн газрын хэрэгцээ - Тариалангийн газрын хэрэгцээ - Худаг, усан сангийн хэрэгцээ <p>Сумын хөгжлийн төлөө байдалд дүн шинжилгээ хийх: Сумын нийгэм, эдийн засаг, байгаль орчин, дэд бүтэц, газрын харилцааны чиглэлүүдээр CBOT(SWOT) шинжилгээ буюу гадаад, дотоод орчны судалгаа болон ПЭСТЭЛ (PESTEL) болон асуудлын шинжилгээний аргуудыг хослуулан хэрэглэж одоогийн байдал, тулгамдах буй бэрхшээл, тэдээрийг шийдвэрлэх нөөц чадавх боломжуудыг тодорхойлно.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Хээрийн судалгаа, санал, хэлэцүүлэг: Хээрийн судалгаанд ашиглагдах дараах тоног төхөөрөмж, програм хангамж, хэвлэмэл хуудсыг бэлтгэнэ. <p>Хээрийн хэмжилт судалгаа, санал асуулга хэлэлцүүлэг: Хээрийн судалгааны ўе шатанд дервэн үндсэн ажлыг гүйцэтгэнэ. Үнд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Хил зааг, байршил, хэмжээг тогтоож хэмжилт зураглал хийх - Сумын статистик мэдээ цуглуулах - Салбар дундын, жендэрийн мэдрэмжтэй, олон талын оролцоог хангасан байдлаар иргэд, олон нийтээс санал авах - Газрын чанартыг тодорхойлох - Тохиromжтой байдлын үнэлгээг газар дээр нь тулгах <p>Xil zaag тогтоож зураглалыг хийх: MNS 6317: 2012, MNS 6316:2012 стандартыг ашиглана. Хэмжилт судалгаа зураглал нь сумын нийт нутаг дэвсгэрийг хамарсан газар ашиглалтын төрлүүд түүний хил зааг, байршил тогтоож хэмжилт зураглал хийнэ. Зүй ёсны эрхийн зориулалтын төрлүүд болон газар, байгалийн нөөцийн тархац, хэмжээг төрөл бүрээр нь газар дээр нь иргэдтэй хамтран тогтоож зураглах. Ялангуяа бэлчээрийн улирлын хуваар, нийтээр болон гэрзэгээр ашиглуулах бағчээр, малчдын өвөлжее, хаваржaa, зуслан, намаржаа, худаг уст цэг болон бэлчээр ашиглалтын бусад төрлийг хэмжих зураглан, тэдгээрт байрших малын тоог тухайн оны Мал тооллогын А дансны мэдээллээс авч хүснэгтийн атрибут мэдээллэтий холбож Shp файл үүсгэнэ.</p>
--	--	--

		<p>Статистик мэдээ цүглүүлах: Бэлтгэл ажлын хүрээнд бэлтгэсэн хүснэгтэн мэдээний загвараар сумын статистикийн мэдээллээс нийтэй эдийн засгийн холбоотой шаардагдах тоон мэдээллийг авна.</p> <p>Иргэдээс санал авах оролцоог хангах: Сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөөг боловсруулахад иргэдийн оролцоог хангах үүднээс малчин өрх, тариалан эрхлэгчдийн 45%, үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхлагчдийн 25%, сумын ЗДТГ-ын ажилтнуудын 70%-ийг судалгаанд хамруулахаар тооцон судалгаа хийн. Уулзалт, ярилцлага, хэлэлцүүлэг, зорилтот бүлгийн уулзалтуудыг хийж сумын эдийн засгийн үндсэн чиглэлийг гаргана.</p> <p>Үүнд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Эрчимжсэн мал аж ахуйг хөгжүүлэх боломж, сонирхол үр ашгийн тооцоо - Малын үүлдэр угсааг сайжруулах арга зам, жижиг дунд үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэх боломж гарц - Сумын хэмжээнд чадварлаг боловсон хүчинийг хэрхэн бэлтгэх арга зам - Хүн амын шилжих хөдлөгөөн сумын эдийн засагт хэрхэн нөлөөлөх болон газар ашиглалтын шинэ хэлбэрээр эдийн засгийг тэлэх зэрэгзэр бусад асуудлууд орно. <p>Иргэдийн санал бодлыг нутаг дэвсгэрийн төлөвлөгөөнд тусгуулахдаа ашиглалтын олон хэлбэр бүхий газрын хэрэгцээг тодорхойлох нь сумын тогтвортой хөгжилд чухал ач холбогдолтой. Иймээс төлөвлөлтөнд иргэдийн оролцоог хангах үүднээс дараах аргуудыг хэрэглэнэ.</p> <p>Үүнд: Нүүр тулсан уулзалт, уулзалт ярилцлага, зорилтот бүлгийн хэлэлцүүлэг, асуултын судалгаа, зорилтот бүлгийн саналаар хийгдсэн зураглал, хэмжилт болон PESTEL улс төр, нийгэм эдийн засаг, технологи, хууль эрх зүй, байгаль орчны нөлөөллийн хүчин зүйлийг тодорхойлох шинжилгээг хийнэ.</p> <p>Тохиromжтой байдлын үнэлгээг газар дээр тулгах: Бэлтгэл ажлын хүрээнд бэлтгэсэн тохиromжтой байдлын үнэлгээний таарцыг газар дээр тулгаж үзн.</p> <p>Газрын чанарыг тодорхойлох: Газрын чанарыг тодорхойлдог арга, стандартыг ашиглан газрын чанарын өөрчлөлт, дорийтлыг дараах байдааар тодорхойлно.</p> <p>Үүнд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Бэлчээрийн ургац, зүйлийн бүрэлдэхүүн, даац багтаамж - Бэлчээрийн экологийн чадавх - Бэлчээрийн төлөв байдал өөрчлөлт талхлагдал - Хөрсний элэгдэл эвдрэл, бохирдол - Тариалангийн газрын элэгдэл эвдрэл, ашиглалт - Газрын гадаргын элэгдэл эвдрэл, бохирдол - Бэлчээрийн фото мониторингийн судалгааанд үндэслэл "Монгол орны зонхилох бэлчээрийн төлөв байдал, өөрчлөлтийн загвар"-ыг ашиглан бэлчээрийн өнөөгийн төлөв байдлыг тодорхойлох. Бэлчээрийн төлөв байдлыг сэргээж чадавхийн ангилалаар байршилын зураг гаргаж талбайн хэмжээг тодорхойлох - Тохиromжтой байдлын үнэлгээгээр тариаланд тохиromжтой үр дүн гарсан байршилдаас хөрсний дээж авч төлөв, байдал чанарыг тодорхойлох <p>Газрын дорийтлын зэргийг үнэлэх, зураглах:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ХАА-н газрын дорийтол /хөрсний элэгдэл, ялзмаг болон шим тэжээлийн алдагдал/, бэлчээрийн даац хэтрэлт, уул уурхайн серөг нөлөөллийн тооцоо судалгаа, газрын байршил талбайн хэмжээг тодорхойлох - Тариалангийн талбайн салхи, усны элэгдэл, үржил шимиийн алдагдал тодорхойлох - Бэлчээрийн газрын өөрчлөлтийг үнэлэх фото мониторингийн судалгааны мэдээлэлд үндэслэн бэлчээрийн төлөв байдлыг үнэлэх. - "Монгол орны зонхилох бэлчээрийн төлөв байдал өөрчлөлтийн загвар"-ыг ашиглан бэлчээрийн өнөөгийн төлөв байдлыг
--	--	--

		<p>тодорхойлох.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Зам шугам сүлжээний газрын зэрлэг амьтны байршил, шилжилт хөдөлгөөнд үзүүлж буй серег нөлөөлөл, малчдын нүүдэлд учруулж буй бэрхшээлийн судалгаа, зураг. - Газар ашиглалтаас усны нөөцийн хомсдол, бохирдолд үзүүлж буй серег нөлөөллийн судалгаа зураг <p>3. Материал боловсруулалтын үе шат</p> <p>Энэ үе шатанд хээрийн судалгаагаар олж авсан бух мэдээллийг нэгтгэн боловсруулж зохиж дүгнэлтийг хийж төлөвлөгөөний төслийг гаргана. Төлөвлөгөө нь дараах төрлүүдээр хийгдэнэ.</p> <p>Үнд:</p> <p>Хамгаалалтын бусийн төлөвлөгөө:</p> <p>Холбогдох хууль журам, дүрмээр тогтоосон хамгаалалтын болон эрүүл ахуйн бусуудийн талаар хийсан судалгаануудыг үндэслэж /хэрвээ хийгээгүй бол шинээр хамгаалалтын бусуудийг тогтоож зураглах/ түүн дотор дагаж мөрдөх дэглэмийг сахиулах арга хэмжээ болон газар, байгалийн нөөцийг ашиглах зориулалт хэмжээг тус тус тодорхой зааж егч төлөвлөнө.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Усан сан бүхий газрын хамгаалалтын бусийн төрөл дэглэм хэмжээ - Ойн сан бүхий газрын хамгаалалтын бусийн төрөл дэглэм - Шүгам сүлжээний газрын хамгаалалтын бусийн төрөл, хэмжээ - Авто замын хамгаалалтын бусийн төрөл, дэглэм хэмжээ <p>Хөдөө аж ахуй газарт:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ХАА-н үйлдвэрлэлийн төлөвлөгөө - Бэлчээрийн менежмент, уур амьсгалын өөрчлөлтөд дасан зохицоо сумын стратеги төлөвлөгөө <p>Бэлчээрийн газрын менежментийн төлөвлөгөө:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Уламжлалт бэлчээрийн мал аж ахуй эрхлэх бүс - Өвөлжее хаваржааны бүс - Зуслан намаржааны бүс - Бэлчээр ашиглалтын улирлын хуваарийн төлөвлөгөө, түүнийг ашиглах цаг хугацаа болон ашиглалтын үргэлжлэх хугацаа - Сумын хэмжээнд төлөвлөлтийн хугацаан дахь сургийн эргэлт, зохицтой, бутгийг сум, баг, улирлын бэлчээр тус бүрээр тооцох; - Бэлчээр ашиглагчдын хэсгийн төлөвлөгөө - Өвөлжее, хаваржааны доорх газрыг эзэмшүүлэх төлөвлөгөө; <p>/нэгж талбар бүрээр/</p> <ul style="list-style-type: none"> - Бэлчээр ашиглагчдын хэсэг бүлэгт бэлчээрийн газрыг гэрээгээр ашиглуулах төлөвлөгөө - Отрин нөөц бэлчээрийн газрын ашиглалт хамгаалалтын төлөвлөгөө - Ускуулах бэлчээрийн төлөвлөгөө - Бэлчээрийн төлөв байдлын өөрчлөлтөөс хамаарсан сэлгэх, өнжөөж амраах, нөхөн сэргээх болон бусад менежментийн арга хэмжээний төлөвлөгөө - Эрчимжсан аж ахуй хөгжүүлэх бүс, газрын төлөвлөгөө - Мал туварлах, бэлчээз зорилгоор бусдын газрыг дамжин өнгөрөх сервитут эрх тогтоох бэлчээрийн зувар газрын хэмжээ, байршил хил зааг - Төлөвлөлтийн хугацааны хүн ам болон газрын нөөц, чадавхи, мал сургийн эргэлттэй уялдуулан сумын хэмжээний мах, сүү, ноос, ноолуур, арьс шир, дайвар бутээгдэхүүн гэх мэт мал аж, ахуйн бутээгдэхүүн, таваарын үйлдвэрлэлийн хэмжээг тооцоолж, тэдгээрийг хадгалах, боловсруулах үйлдвэр, борлуулах схемийг төлөвлөж, аймгийн түвшинд сумын үүргэг оролцоо, тэргүүлэх чиглэлийг тодорхойлох - Цаашид доройтсон бэлчээрийг нөхөн сэргээх, бэлчээр ашиглалтыг, бэлчээрийн сэргэх чадавхид сууринлан ашиглалтын зөвлөмж боловсруулах, бэлчээрийг сайжруулах, хамгаалах арга хэмжээг төлөвлөх; - Даацаас хэтэрсэн малыг зах зээлд нийлүүлэх хэтийн төлвийг тооцох, мал аж ахуйн бутээгдэхүүнийг боловсруулах, борлуулах хөдөө аж ахуйн үйлдвэр байгуулах газрын байршил, талбайн
--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> - хэмжээг төлөвлөх - Мал амьтны гоц халдварт өвчин гарсан голомтот цэг, байршилыг тусгайлан бургажиулж тухайн газарт үйл ажиллагаа явуулахыг хориглож хязгаарлах - Сум дундын болон сумын отрын нөөц бэлчээрийг тодорхойлж, газрын байршил, талбайн хэмжээг тодорхойлох <p>Хадлангийн газрын төлөвлөгөө:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Хадланд тохиромжтой бэлчээрийн газрыг тодорхойлох - Хөцөөлсөн хадлан /хашаалах/ - Бэлчээрийн даацаад тохирсон малын тоо, толгой, тэдгээрт шаардлагатай тэжээлийн нөөцдөд нийцүүлэн аймаг, сумын чанартай хадлангийн талбайг төлөвлөх зураглах - Хадлангийн зориулалтаар ашиглаж байгаа болон цаашид ашиглах газрын байршил, талбайн хэмжээг төлөвлөх <p>Тариалангийн газрын төлөвлөгөө:</p> <p>/Таримал ургамлын төрлүүдээр ялгаж төлөвлөнө./</p> <ul style="list-style-type: none"> - Жимс жимсгэнэ, тэжээлийн ургамал тариалах бус - Тэмс, хүнсний ногоо тариалах бус - Үр тари тариалах бус - Атаршсан болон шинээр эргэлтэнд оруулах тариалангийн газар төлөвлөх; - Нэмж тариалан эрхлэх боломжтой тариалангийн газрын төлөвлөлт; - Тариалангийн талбайд шаардлагатай бол биологийн олон янз байдлын холбоос нутгийг гаргаж төлөвлөнө - Тариалангийн талбайг салхины элэгдлээс хамгаалах ойн зурvas байгуулах байршилыг тодорхойлж төлөвлөх <p>Хот тосгон бусад суурин газрын төлөвлөгөө:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Хот тосгон, бусад суурины газрын газар ашиглалтын байдлыг үнэлж, одоо байгаа хот тосгон, бусад суурины эдэлбэр газрыг тээх, өөрчлөх байршил, хэмжээг төлөвлөлтийн хугацааны хүн амын есөлт, хэрэгцээт байдлын үнэлгээ болон орон нутгийн саналд үндэслэн төлөвлөх - Хотын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн байдлыг үнэлэх, шаардлага хангахгүй, хэрэгжилт хангалтгүй, хэрэгжик дууссан эсвэл зохиогдоогүй нэхцэлд хот суурины функциональ бүсчилэгийг Хот байгуулалтын тухай хууль, "Хот тосгоны төлөвлөлт, барилгажилтийн норм ба дүрэм" БНБД 30.01.04 дагуу орон нутгийн онцлогт нийцүүлэн тогтоож, төлөвлөх /төлөвлөх эсэхийг захиалагчтай зөвшлийцэх/ - Сумын төвийн хот суурины эдэлбэр газарт доторх зам, шугам сүлжээний газрыг, хамгаалалтын бус, зурvas газрын хамт төлөвлөх - Сумын төвийн хот суурины эдэлбэр газрын хот тосгон, бусад суурины эдэлбэр газрыг тээх, өөрчлөх байршилд иргэнд өмчлүүлэх, эзэмшүүлэх, ашиглуулах газрын хэмжээ, байршилийг нэгж талбар бүрээр зураглаж, зам, шугам сүлжээний газар, хамгаалалтын бус, зурvas газрын хамт төлөвлөх - Багийн төвийн суурин газрын төлөвлөгөө - Уурхайн суурьшлын газрын төлөвлөгөө - Аялал жуулчлал хөгжүүлэх газрын байршил, төлөвлөгөө - Гал түймэр, үер ус, газар хедлэлт гэх мэт байгалийн гамшигт өртөгдөх эрсдэлтэй газарт авах эрсдэлээс саргийлэх, бууруулах эрга хэмжээ, түүнийг хэрэгжүүлэх байршил, хэмжээг төлөвлөх - Өмчүүлэх, эзэмшүүлэх газрын нөөцийг тогтоох, шинээр суурьшил үүсгэх газарт иргэнд эзэмшүүлэх, өмчлүүлэх газрын төлөвлөлтийг нэгж талбар бүрээр хийх <p>Усан сангийн газрын төлөвлөгөө:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Гадаргын усны хамгаалалтын бүсийг тогтоох, зурааглах - Усжуулах бэлчээр, нутгийн төлөвлөгөө - Хөв цөөрөм байгуулах боломжтой газрын төлөвлөгөө - Усан хангамжийн ирээдүйтэй талбайн цэгийн байршилыг тогтоох, газрын доорх усны орд бүхий газруудыг байршил нутгаар
--	--	---

		<p>Төлөвлөгөөнд тусгасан байх Сум сурин газарт хүн амын ундын цэвэр усны нэгдсэн сан, цэвэрлэх байгууламж баригдах газрын асуудлыг төлөвлөгөөнд тусгах</p> <p>Зам шугам сүлжээний газрын төлөвлөгөө:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Шинээр барих хатуу хүчилттэй авто замын төлөвлөгөө - Шинээр барих цахилгаан болон холбооны шугамын төлөвлөгөө - Мал, зэрлэг амьтын экологийн гарцын төлөвлөгөө <p>Ойн сан бүхий газрын төлөвлөгөө</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ойн ашиглалт, хамгаалалтын бүсийн төлөвлөгөө - Ойн нехэрлэлд эзэмшүүлэх газрын төлөвлөгөө - Мод уржүүлэх газрын төлөвлөгөө - Ойн менежментийн төлөвлөгөөний дагуу ойг хамгаалах, нехэн саргээх арга хэмжээ төлөвлөгөө <p>Тусгай хэрэгцээний газрын төлөвлөгөө</p> <ul style="list-style-type: none"> - Улс, орон нутгийн тусгай хэрэгцэнд авах газрын байршил, хэмжээ, үндэслэл - Хадгалан хамгаалах буюу орон нутгийн тусгай хамгаалалтад авах газрын төлөвлөгөө - Шинжлэх ухаан сорилт, туршилтын газрын төлөвлөгөө - Байгалийн нөөц, баялаг ашиглах зүй ёсны эрхийн төрлүүдийг тодорхойлох - Одоо байгаа Улсын болон орон нутгийн тусгай хамгаалалттай газрын дотоодын газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөө боловсруулах <p>Газрын нэгдмэл сангийн экспликацийг гаргах:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Төлөвлөлтийн үр дунд газрын нэгдмэл санд орох өөрчлөлтийг харуулсан экспликацийг гаргах <p>Хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө боловсруулах: Төлөвлөгөөний шийдэл, арга хэмжээ, үйл ажиллагаа бүрийн хүрэх үр дүн, холбогдох хөгжлийн бодлогын баримт бичигт тусгагдсан арга хэмжээ, шалтуур үзүүлэлт, хэрэгжүүлэх хугацаа, шаардлагах төсөв зардал түүний эх үүсвэр, оролцогч талууд тэдгээрийн үүрэг оролцог нарийвчлан тодорхойлиж “Сумын нутаг дэвсгэрийн төлөвлөгөөний хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө”-г боловсруулах.</p> <p>Багийн Иргэдийн нийтийн хурлаар хэлэлцүүлэх, санал авах: Энэ үе шатанд боловсруулсан төлөвлөгөө болон нийгэм, эдийн засгийн судалгааны үр дүнг хөгжлийн чиг хандлага болгон багийн иргэээр хэлэлцүүлэн санал авч төлөвлөгөөнд тусгах ажил хийгдэнэ.</p> <p>Төлөвлөгөөний төсөлд санал авах, холбогдох байгууллагуудаар хянуулж мэргэжлийн дүгнэлтийг гаргуулах. Сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөөний баримт бичгийн төсөл, төлөвлөлтийн зургудыг АО хэмжээгээр хэвлэн ИТХ-аар хэлэлцүүлэхийн өмнө сумын засаг даргын тамгын газрын байранд олон нийтэд харагдахуйц газарт, Газрын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагын газрын мэдээллийн сангийн веб системд /egazar.gov.mn/ 30-аас доошгүй хоногийн хугацаанд байршуулж иргэд, олон нийтээс санал авна. Мен энэ хугацаанд Аймгийн Газрын харилцаа, барилга, хот байгуулалтын газар болон сумын газрын даамал нь нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөөний хэзэрийн судалгаа, тодруулалт, уулзант, ярилцлага, иргэд олон нийтийн санал, асуулга, бүлгийн хэлэлцүүлгийн шат, төлөвлөлтийн үе шат, сум, орон нутгийн хөгжлийн бодлогын баримт бичиг, аймгийн газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөтэй хэрхэн уялдуулсан байдалд хамтарсан дүгнэлт гаргаж гүйцэтгэгчид албан бичгээр хүргүүлнэ. Гүйцэтгэгч үг дүгнэлтийг төлөвлөгөөний төслийн хамт Газрын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагад хүргүүлэн мэргэжлийн дүгнэлтийг гаргуулна.</p>
--	--	---

		<p>Сумын ИТХ-аар баталгаажуулах: Сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөөг багийн иргэдийн нийтийн хурлаар хэлэлцүүлэн саналыг тусган дүгнэлт гаргуулан, эцсийн байдлаар сумын ИТХ-аар хэлэлцүүлэн баталгаажуулан захиалагчид хүзэлгэн өгнэ.</p> <p>Нутаг дэвсгэрийн төлөвлөгөөг холбогдох байгуулагад хүлээлгэн өгөх: "Сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөө боловсруулах арга зүй"-н 9 дэх хэсэгт заасны дагуу төлөвлөгөөний иж бурдлийг ханган орон нутаг, төрийн захиргааны байгууллагуудад хүлээлгэн өгнэ.</p>
8.	Гүйцэтгэх ажлын үе шат	<p>Сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөө боловсруулах ажлыг ГЗБГЗ3Г (хуучин нэрээр)-ын даргын 2019 оны А/134 тоот тушаалаар батлагдсан "Сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөө боловсруулах арга зүй"-н дагуу дараах үе шаттайгаар гүйцэтгэн. Үндд:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бэлтгэл ажил (Хүрээлэн буй орчин, байгалийн нэхцэл, нөөц, төлөв байдал, нийгэм, эдийн засаг, газар ашиглалтын мэдээллийн сан бурдүүлэх, хэзэрийн судалгаагар тодруулах шаардлагатай мэдээллийг тодорхойлох) 2. Хэзэрийн судалгаа (Олон нийтийн оролцоотой судалгаа, хэмжилт зураглал, тодруулалтын ажил гүйцэтгэн) 3. Судалгааны үр дүнг нэгтгэх, төлөвлөгөөний эхийн хувилбар /тесэл/-ыг боловсруулах (Тухайн сумын газар ашиглалтын тохиромжтой байдлын үнэлгээ, нийгэм эдийн засгийн хэрэгцээт байдлын үнэлгээний үр дүн, олон нийтийн санал, санаачлага болон бусад судалгаа тодруулалтын үр дүнд дүн шинжилгээ хийж төлөвлөлтийн хувилбарыг боловсруулах) 4. Багийн иргэдийн Нийтийн хурлаар төслийг хэлэлцүүлэх 5. Төлөвлөгөөний сүүлийн хувилбар (тесэл)-ыг боловсруулах http://www.egazar.gov.mn байршуулах/ 6. СНДХТ-ний төслийг Сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдөд хүргүүлж, санал авах 7. Сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын саналыг тусган ГЗБГЗ3ЕГ-т хүргүүлж, дүгнэлт гаргуулах. 8. Дүгнэлтийн дагуу засварлаж, Сумын Иргэдийн Төлөөлөгчийн Хурлаар хэлэлцүүлж, дхрбатлуулах, холбогдох байгууллагуудад хүлээлгэн өгөх. 9. Төлөвлөгөөний үе шат бүр дэх төлөвлөгөө боловсруулах үйл ажиллагаага ГЗБГЗ3Г(хуучин нэрээр)-ын даргын 2020 оны А/40 тоот тушаалаар батлагдсан "Газар зохион байгуулалт, хот төлөвлөлтийн цахим систем ажиллуулах журам"-ын дагуу "Газар зохион байгуулалт, хот төлөвлөлтийн цахим систем"-ийг ашиглан гүйцэтгэн.
	Техникийн шаардлага	<ol style="list-style-type: none"> 1. Хөгжлийн бодлого төлөвлөлтийн тухай хууль, Монгол улсын Засгийн газрын 2010 оны 123 дугаар тогтоолоор баталсан "Улсын хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөр боловсруулах нийтлэг журам", 2016 оны 249 дугаар тогтоолоор баталсан "Хөгжлийн бодлогын баримт бичиг боловсруулах нийтлэг журам" 2. Засгийн газрын 2009 оны 25 дугаар тогтоолоор батлагдсаны дагуу 3. "Геодезийн байрлалын сүлжээг WGS-84 солбицол, өндрийн сүлжээг Балтийн тэнгисийн өндрийн тогтолцоонд байгуулж, зураглалыг UTM тусгаст зохионо. 4. ГЗБГЗ3Г(хуучин нэрээр)-ын даргын 2019 оны А/134 дугаар тушаалаар батлагдсан 5. "Сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөө боловсруулах арга зүй" 6. ГХГЗ3Г-ын даргын 2015 оны А/200 дугаар тушаалаар батлагдсан 7. "Газар ашиглалтын тохиромжтой байдлын үнэлгээ боловсруулах аргазүй 8. "Үндэсний стандарт шинээр батлах тухай "Стандарт, хэмжил зүйн газрын даргын 2021 оны А/36 дугаар тушаал 9. Төлөвлөлтийн зургийг Монгол улсын стандарт "Газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний 1:1000, 1:2000, 1:5000 масштабын

		<p>зургийн таних тэмдэг": MNS 6316:2012, "Газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний 1:25000, 1:50000, 1:10000 масштабын зургийн таних тэмдэг" MNS 6317:2012, "Газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний 1:500000, 1:1000000 масштабын зургийн таних тэмдэг" MNS 6315:2012 болон атрибут мэдээллийн тоон егөгдлийн стандарт</p> <p>10. ГХГЗ3Г (хуучин нэрээр)-ын даргын 2016 оны А/206 дугаар тушаалаар батлагдсан "Улс, бус, аймгийн газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөөний зургийн тоон мэдээлэл боловсруулах заавар"</p> <p>11. ГХГЗ3Г (хуучин нэрээр)-ын даргын 2009 оны 11 дүгээр сарын 16-ны өдрийн А/224 дугаар тушаалаар батлагдсан "Газрын нэгдмэл сангийн тоо бүртгэл хөтөлж журам"</p> <p>12. ГХГЗ3Г (хуучин нэрээр)-ын даргын 2015 оны 01 дүгээр сарын 22-ны А/22 дугаар тушаалаар батлагдсан "Газар, байгалийн нөөц эдэлбэрийн зүй ёсны эрхийг бүртгэн баталгаажуулах түр заавар"</p> <p>13. Засгийн газрын 2003 оны 28 дугаар тогтоолоор батлагдсан "Газрын төлөвлөгөөний төслийн түр заавар" байдал, чанарын улсын хянан баталгаа хийх журам"</p>
10.	Ажлын хяналт шалгалт	<ol style="list-style-type: none"> Аймгийн ГХБХБГ болон сумын Газрын даамал нь "Сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөө боловсруулах" ажлын захиалагчийн техникийн хяналтыг гүйцэтгэнэ. Захиалагчийн техникийн хяналтын зардал нь нийт зардалын 5 хувь байна. ГЗБГЗ3ЕГ-ны сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөөг улс, бусийн чанартай хөгжлийн бодлого төлөвлөлтийн болон улсын газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөөтэй уялдсан байдал, төлөвлөгөөг холбогдох журам, заавар аргачлалын шаардлагад нийцсэн байдал, төлөвлөлтийн болон суурь судалгааны газар зүйн мэдээллийн санг тоон хэлбэрээр үүсгэсэн байдалд хяналт хийж, мэргэжлийн дүгнэлт гаргана. Аймгийн ГХБХБГ болон Газрын даамал нь гүйцэтгэгч байгууллага сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөө боловсруулахад аймаг, сумын эдийн засаг, нийгмийн хөгжил, байгаль хамгааллын салбаруудын дад хөтөлбөр, төлөвлөгөө, стратегитэй уялдуулах, хэлэлциүүлэг хийх ажлыг гүйцэтгэгчтэй хамтран зохион байгуулах, төлөвлөгөө боловсруулах уе шатны бүхий л ўйл ажиллагаанд тогтолцмол хяналт тавьж ГЗБГЗ3ЕГ-т ажлын явцыг тайлагнаж ажиллана. Ажлын нийт явцыг үнэлсэн дүгнэлт гаргаж, төлөвлөгөөний төслийн хамт иргэдийн Төлөөлөгчдийн хуралд танилцуулна. Орон нутаг дахь бүхий л салбарын төрийн байгууллагауд, иргэдийн байгууллага /иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурал, иргэдийн Нийтийн хурал, төрийн бус байгууллага/, иргэдээс санал авч, мэдээлэл танилцуулга хийсэн байна. Захиалагчийн дүгнэлтийг үндэслэн "Сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөө"-ний төслийг сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлаар хэлэлцүүлж төлөвлөгөөг батлуулна.
11	Хүлээлгэн өгөх материал	<p>Батлагдсан төлөвлөгөөний баримт, материал их бүрдэл дараах баримт бичгүүдээс бүрдэнэ. Үүнд:</p> <ol style="list-style-type: none"> Сумдын иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын тогтоол Газар, байгалийн нөхцөл, нөөцийн тайлан Сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөөний тайлан, түүнийг хэрэгжүүлэх ўйл ажиллагааны төлөвлөгөө Shapefile эсхүл geodatabase проект файлын хамт ГЗБГЗ3ЕГ-ын албан бичгээр өгсөн техникийн дүгнэлт "Газар зохион байгуулалт, хот төлөвлөлтийн цахим систем" болон www.egazar.gov.mn-д цахим хэлбэрээр байршуулсан Сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөөний тайлан, тоон зураг, баталсан шийдвэр, хянасан дүгнэлт <p>Батлагдсан төлөвлөгөөний баримт, материал их бүрдлийг 1 хувь бэлтгэн хэвлэмэл болон тоон хэлбэрээр хүлээлгэн өгнө.</p> <ol style="list-style-type: none"> Сумын Засаг даргын тамгын газарт 1 хувь

		<p>2. Сумын Газрын даамалд 1 хувь</p> <p>3. Аймгийн Газрын харилцаа, барилга, хот байгуулалтын газарт 1 хувь</p> <p>4. ГЗБГЗЗЕГ-ын Архив, мэдээллийн хэлтэст 1 хувь</p> <p>(Тайлан, мэдээллийг хүлээлгэж өгөхдөө ГХГЗЗГ (хуучин нэрээр)-ын даргын 2015 оны 09 дүгээр сарын 17-ны өдрийн А/208 дугаар тушаалаар батлагдсан "Улсын төсвийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах гэрээний хэрэгжилтэд хяналт тавих, үр дүнг үнэлэх, шалгаж хүлээн авах журам", ГЗБГЗЗЕГ-ын даргын 2020 оны А/40 дүгээр тушаалаар батлагдсан "Газар зохион байгуулалт, хот төвлөвлөлтийн цахим систем ажиллуулах журам"-ын дагуу "Газар зохион байгуулалт, хот төвлөвлөлтийн цахим систем"-ийн шаардлагыг тус тус баримтална.</p>
12.	Захиалагч байгууллага	<p>1. Төв аймгийн Лүн сумын Засаг даргын Тамгын газар</p> <p>2. Төв аймгийн Газрын харилцаа, барилга, хот байгуулалтын газар</p>
13.	Гүйцэтгэгч байгууллага	Газар зохион байгуулалтын үйл ажиллагаа эрхлэх хуулийн этээд байна.
14.	Санхүүжилт, эх үүсвэр	<ul style="list-style-type: none"> Төв аймгийн ИТХ-ын 4 дүгээр хуралдааны 2022 оны 05 дугаар сарын 19-ны өдрийн 03 дугаар журмаар санхүүжүүлнэ. Сумын ИТХ-ын 2023 оны 12 сарын 19 -ны өдрийн 03 дугаар хуралдаанаар ОНТ-д батлагдсан 30.0 сая төгрөгийн санхүүжүүлнэ Захиалагчийн техникийн хяналтын зардал 5 хувь байна. Бэлтгээ үе шат, хээрийн хэмжилт судалгаа, иргэдээс авах санал, материал боловсруулалт, төлөвлөгөөний төсөлд санал авах ажлыг гүйцэтгэх, ГЗБГЗЗЕГ-ын мэргэжлийн дүгнэлтийг үндэслэн санхүүжилтийн 60 хувийг олгоно. Ажил бүрэн дуусаж ГЗБГЗЗЕГ-ын Архив мэдээллийн хэлтсийн баримт хүлээлгэн өгсөн актыг үндэслэн үлдэгдэл 35 хувийн санхүүжилтийг олгоно.
15.	Ажлын онцгой нөхцөл	Орон нутгийн ба улсын тусгай хамгаалалттай газар ажиллах бол зөвшөөрөл авах.
16.	Төрийн нууцыг хадгалах, хамгаалах	Төрийн болон албаны нууцын тухай хууль Монгол улсын төрийн болон албаны нууцыг хамгаалах нийтлэг журам
17.	Даалгаварт тусгагдаагүй ажил	Даалгаварт тусгагдаагүй ажлыг нэмэлт нөхцөлөөр гүйцэтгэнэ.

ХЯНАСАН:

ГЗБГЗЗЕГ-ЫН ГЗБХ-ИЙН ДАРГА

ЦИХБАЯР

ТӨВ АЙМГИЙН ГХБХБГ-ЫН ГУХ-ИЙН ДАРГА

Б.БАДАМГАРАВ

ТӨВ АЙМГИЙН ЛҮН СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА

С.ДАВААХҮҮ

БОЛОВСРУУЛСАН:

ГЗБГЗЗЕГ-ЫН ГЗБХ-ИЙН МЭРГЭЖИЛТЭН

Г.ПУРЭВЖАРГАЛ

ТӨВ АЙМГИЙН ГХБХБГ-ИЙН ГУХ-ИЙН
АХЛАХ МЭРГЭЖИЛТЭН

Ч.НАРАН

ЛҮН СУМЫН ГАЗРЫН ДААМАЛ

Н.АРИУНБАЯР

IV БҮЛЭГ. ТЕНДЕРИЙН ЖИШИГ МАЯГТ

Захиалагч энэ бүлэгт оролцогчийн бөглөж шаардлагатай бүх маягтыг тусгана.

Агуулга

Маягт 1: Тендер илгээх маягт	29
Маягт 2: Ижил төстэй ажил нийлүүлсэн гэрээний мэдээлэл.....	30
Маягт 3:Ижил төстэй гэрээний дэлгэрэнгүй мэдээлэл	30
Маягт 4: Хэрэгжүүлж байгаа, хэрэгжүүлэхээр эрх авсан гэрээний мэдээлэл.....	30
Маягт 5: Нууцалсан баримт бичиг, мэдээллийн жагсаалт.....	31

Маягт 1: Тендер илгээх маягт

[огноо]

[Захиалагч байгууллагын нэр]

Манай [оролцогчийн нэр] нь танай байгууллагаас зарласан [тендер шалгаруулалтын нэр, дугаар] тендер шалгаруулалтынүүний санал дуудах ажиллагаанд эцсийн санал болгосон үнээртendirийн баримт бичигт заасан хуваарийн дагуу ажилгүйцэтгэхээр, дор дурдсан нөхцөлийг баталж энэхүү тендер (цаашид “тендер” гэх)-ийг хүргүүлж байна. Үүнд:

1. Тендерийн баримт бичиг, түүнд заасан гэрээний нөхцөл (гэрээний ерөнхий нөхцөл, тусгай нөхцөл, гэрээ баталгаажуулах маягт)-тэй танилцаж, бүрэн хүлээн зөвшөөрч тендер шалгаруулалтад оролцсон.
2. Оролцогч, түүний түншлэлийн гишүүн худалдан авах ажиллагаанд оролцох холбоотой хуулиар хориглосон нөхцөлд хамаarahгүй бөгөөд үүний дотор дараах нөхцөлийг гэрчилж байна:
  - 2.1. Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр ажил, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1-д заасан нөхцөл үүсээгүй;
  - 2.2. Нөлөө бүхий хувьцаа эзэмшигч, түүний эцсийн өмчлөгч, хөрөнгө эзэмшигч, хамтрагч, эсхүл эдгээрийг гүйцэтгэж байгаа хувиараа аж ахуй эрхлэгч нь Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2 дахь хэсэгт заасан албан тушаал эрхэлж байсан болон эрхэлж байгаа хүн, эсхүл түүнтэй хамаарал бүхий этгээд биш;
  - 2.3. Захиалагчийн удирдлага, хяналт, захиргаанд ажилладаг албан тушаалтанд ашиг олгодоггүй.
  - 2.4. Оролцогчийг төлөөлж буй этгээд нь Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1.3 дахь заалтад заасан хязгаарлалтад хамаarahгүй.
3. Тендертэй холбоотой нотлох баримт, мэдээллийг холбогдох этгээдээс гаргуулах эрхийг захиалагчид үүгээр олгож байна.
4. Тендер нь тендерийн баримт бичигт заасны дагуу тендер нээнээс хойш [30 ба түүнээс дээш хоногийн тоо] хоногийн хугацаанд хүчинтэй байна¹
5. Тендерийн баримт бичгийн тендер шалгаруулалтын зааварчилгааны 6 дугаар зүйл, 13.4 болон 17.1-д заасныг зөрчсөн, эсхүл тендерт хуурамч баримт бичиг, мэдээллийг хүргүүлсэн бол уг тендерийг илт худал мэдээлэл бүхий тендер гэж тооцохыг хүлээн зөвшөөрч байна.
6. Тендерт санал болгосон ажил нь оюуны өмчийн зөрчилгүй, эрхийн болон биет байдлын доголдолгүй болохыг баталж байна.
7. Тендерийг холбогдох журмын дагуу бусад оролцогчдод ил болгохыг үүгээр зөвшөөрч, тендерийг нууцлах аливаа үүргээс захиалагчийг бүрэн чөлөөлж байна.

Баталгаажуулсан: Итгэмжлэлгүйгээр төлөөлөх эрх бүхий этгээд, эсхүл түүнээс эрх олгогдсон этгээдийн нэр, албан тушаал, гарын үсэг, байгууллагын тамга, тэмдэг]:

Хаяг мэдээлэл:

Маягт 2: Ижил төстэй ажил нийлүүлсэн гэрээний мэдээлэл

Гэрээний нэр	Захиалагчийн нэр, хаяг, холбоо барих утас	Төсөвт өртөг	Хугацаа /эхэлсэн, дууссан/

Маягт 3: Ижил төстэй гэрээний дэлгэрэнгүй мэдээлэл

Оролцогчийн нэр: [түншлэлийн гишүүн тус бүр бүрэн дуусгавар болсон гэрээ тус бүрээр бөглөнө].

1.	Захиалагчийн нэр
2.	Гэрээний нэр
3.	Гэрээний дугаар
4.	Гэрээ байгуулсан огноо
5.	Гэрээ дуусгавар болсон огноо
6.	Гэрээний дүн
7.	Гэрээ гүйцэтгэсэн хаяг, байршил
	Гэрээнд оролцсон байдал (нэгийг сонгох) ☐ Үндсэн нийлүүлэгч ☐ Түншлэлийн гишүүн ☐ Туслан гүйцэтгэгч

Маягт 4: Хэрэгжүүлж байгаа, хэрэгжүүлэхээр эрх авсан гэрээний мэдээлэл

Гэрээний нэр	Захиалагчийн нэр, хаяг, холбоо барих утас	Төсөвт өртөг	Гэрээ эхэлсэн хугацаа	Хүлээгдэж буй гүйцэтгэлийн хувь, мөнгөн дүнгээр	Дуусах хугацаа

Маягт 5: Нууцалсан баримт бичиг, мэдээллийн жагсаалт

	Нууцалсан баримт бичиг, мэдээлэл	Нууцалсан хууль зүйн үндэслэл
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		

Маягт 6: Тендерийн баталгаа

[Баталгаа гаргагч нь гадаадын этгээд бол өөрийн нэрийн өмнөөс захиалагчтай харилцах, мэдэгдэл хүлээн авах Монгол Улсад үүсгэн байгуулагдсан эрх бүхий этгээдийг заана уу.]

[Баталгаа гаргагчийн эрх бүхий албан тушаалтны нэр, гарын үсэг, байгууллагын тамга, тэмдэг]

Маягт 7: Тендерт санал болгож байгаа хүний нөөцийн мэдээлэл

Албан тушаал	Ажилтны нэр	Боловсрол, мэргэжлийн ур чадвар	Нийт ажлын туршлага, жилээр	Тухайн албан тушаалд ажилласан туршлага, жилээр

Маягт 8: Тендерт санал болгож байгаа хүний нөөцийн мэдээлэл

Машин механизм, тоног төхөөрөмжийн нэр, зориулалт	Хүчин чадал	Тоо ширхэг	["Өөрийн эзэмшил" эсхүл "түрээс" аль нэгийг бичих]

V БҮЛЭГ. ГЭРЭЭНИЙ НӨХЦӨЛ

Санамж

Захиалагч, түүнээс томилсон үнэлгээний хороо нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль (цаашид “хууль” гэх)-ийн дагуу тендер шалгаруулалт зохион байгуулж ажил гүйцэтгүүлэхэд энэхүү гэрээний загварыг боловсруулж ашиглана.

Гэрээний ерөнхий нөхцөл (цаашид “ГЕН” гэх) болон гэрээний тусгай нөхцөл (цаашид “ГТН” гэх), гэрээ баталгаажуулах маягт, түүнд заасан бусад баримт бичиг нь хоёр талын эрх, үүрэг, хариуцлагыг тодорхойлох баримт бичиг болно. Энэ гэрээ нь захиалагчаас ажил, түүнтэй холбогдох бараа нийлүүлэх, үйлчилгээг үзүүлэх харилцааг зохицуулсан жишиг заалтуудыг агуулна. Гэрээний нөхцөлийг боловсруулахад ГЕН-д өөрчлөлт оруулахгүй.

ГТН-ийг тухайн ажлыг гүйцэтгүүлэх нөхцөлд тохируулан ГЕН-ийн холбогдох зүйл, заалтыг тодруулах, түүнд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах зорилгоор ашиглана. Гэрээний нөхцөлийг бэлтгэхэд дараахыг анхаарна:

1. ГЕН-ийн аль нэг зүйлд тодорхой мэдээллийг ГТН-д тусгахаар заасан бол холбогдох мэдээллийг ГТН-д заавал оруулна. ГЕН-ийн аль нэг зүйл, заалтыг тухайн ажлыг гүйцэтгэхэд хэрэглэхгүй бол энэ тухай ГТН-д тусгах;
2. Гэрээ баталгаажуулах маягтад шалгарсан тендерт оролцогчийн мэдээлэл болон “хамгийн сайн” үнэлэгдсэн тендерийн мэдээллийг тусгах;
3. Гэрээний үнийг тендерийн үнэд залруулга болон хөнгөлөлтийг тооцох бол түүнийг тооцож, нэг валютад хөрвүүлсний дараах үнээр тогтоох;
4. Гүйцэтгэх ажил, дагалдах бараа, үйлчилгээний дэлгэрэнгүй тодорхойлолт, зураг зэргийг гэрээнд хавсаргах;
5. ГЕН, ГТН болон холбогдох хавсралтууд нь өөр хоорондоо зөрчилдөөнгүй байх;
6. Гэрээ баталгаажуулах маягтын хаалтан дотор бичсэн жишээ, зааврыг тендер шалгаруулалтын үр дүнд шалгарсан тендерийн нөхцөлд тохирох үг, өгүүлбэр, too хэмжээ зэргээр тусгана. Зарим жишээ нөхцөлийг зөвхөн санаа өгөх зорилгоор оруулсан ба тухайн гэрээний онцлогийг харгалzan захиалагч эцэслэнэ.
7. Гэрээний зүйл болон бусад хэсгийн гарчиг нь гэрээний нөхцөлийн утга агуулгыг тайлбарлах үндэслэл болохгүй.

ГЭРЭЭНИЙ ЕРӨНХИЙ НӨХЦӨЛ

НЭГ. ТОДОРХОЙЛОЛТ БА ТАЙЛБАР

Тодорхойлолт

1.1. Энэхүү гэрээнд хэрэглэсэн үг, хэллэг, илэрхийлэл дор дурдсан утгыг агуулна:

1.1.1. “Захиалагч” гэж Гэрээ баталгаажуулах маягтад нэрлэсэн этгээдийг;

1.1.2. “Захиалагчийн төлөөлөгч” гэж Гэрээнд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах, гэрээг цуцлахаас бусад Гэрээтэй холбоотой бүх асуудлаар Гүйцэтгэгчтэй харилцах, хяналтыг хэрэгжүүлэх эрхтэй Захиалагчаас томилогдсон этгээдийг;

1.1.3. “Гүйцэтгэгч” гэж гэрээ байгуулах эрх авсан бөгөөд Гэрээ баталгаажуулах маягтад нэрлэсэн этгээдийг;

1.1.4. “Гүйцэтгэгчийн төлөөлөгч” гэж Гэрээнд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах, гэрээг цуцлахаас бусад Гэрээтэй холбоотой бүх асуудлаар Захиалагчтай харилцах эрхтэй Гүйцэтгэгчээс томилогдсон этгээдийг;

1.1.5. “Талууд” гэж Захиалагч болон Гүйцэтгэгчийг хамтад нь нэрлэснийг;

1.1.6. “Хууль” гэж Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийг;

1.1.7. “Ажил” гэж ажлын даалгавар, техникийн тодорхойлолтод заасан ажлыг;

1.1.8. “Ажлын талбай” гэж ажил гүйцэтгэж байгаа газрыг;

1.1.9. “Баталгаат хугацаа” гэж гүйцэтгэсэн ажлыг ашиглах явцад ажилд илэрсэн доголдлыг Гүйцэтгэгч хариуцах хугацааг;

1.1.10. “Гомдлын шаардлага гаргах хугацаа” гэж Захиалагчаас баталгаат хугацаанд илрүүлсэн доголдолтой холбогдуулж Гүйцэтгэгчид шаардлага гаргах хугацааг;

1.1.11. “Гэнэтийн буюу давагдашгүй хүчний шинжтэй онцгой нөхцөл байдал” гэж талуудын хараа хяналтаас гадуур болсон, урьдчилан таамаглах боломжгүй, гэрээний үүргийг гүйцэтгэх боломжгүй болгох байгалийн гамшиг, Төрийн эрх бүхий байгууллага, албан тушаалтны үйлдэл /эс үйлдэхүй/, гоц халдварт, олон улсын хөл хориот өвчин, цар тахлын улмаас бүх нийтийн хорио цээр тогтоосон нөхцөл байдал бий болохыг ойлгоно.

1.2. Гэрээг тайлбарлах, хэрэглэхэд дараах журмыг баримтална:

1.2.1. Ганц тоогоор илэрхийлсэн үг нь олон тоон утгыг, олон тоогоор илэрхийлсэн үг нь ганц тоон утгыг илэрхийлж болно.

1.2.2. Бүлэг болон зүйлийн гарчиг нь гэрээг системчлэх зорилготой бөгөөд гэрээг тайлбарлахад ашиглахгүй.

1.2.3. Зүйл, заалт, үг өгүүлбэрийг энэ гэрээнд заасан нэр томьёог үндэслэн тайлбарлахад бөгөөд гэрээнд тайлбарлаагүй тохиолдолд гэрээний агуулгад нийцүүлэн тайлбарлана. Хэрэв гэрээний агуулгад нийцүүлэн тайлбарлах боломжгүй тохиолдолд Иргэний хуульд заасан журмыг баримтлан тайлбарлана.

1.2.4. Ерөнхий нөхцөл болон тусгай нөхцөл хоорондоо зөрчилдсэн тохиолдолд тусгай нөхцөлийг баримтална.

1.2.5. Гэрээний хэрэгжилтийн явцад харилцах хэл нь Монгол хэл байх бөгөөд гэрээг өөр хэл дээр байгуулснаас

Тайлбар

хувиуд нь хоорондоо зөрчилдсөн тохиолдолд Монгол хэл дээрх хувийг баримтална.

ХОЁР. ЗАХИАЛАГЧ

Захиалагчийн нийтлэг үүрэг	хувиуд нь ажлын үр дүнг хүлээн авч, гэрээнд заасан хугацаанд үнийг төлнэ.
Захиалагчийн төлөөлөгч	2.2.Захиалагч хууль тогтоомж болон гэрээнд заасан баримт бичиг, зөвшөөрлийг Гүйцэтгэгчид зохих ёсоор гаргаж өгнэ.
Талбайд нэвтрэх зөвшөөрөл	2.3.Захиалагч нь ажил гүйцэтгүүлэхтэй холбоотой гаргаж өгсөн ажлын даалгавар, техникийн нөхцөл зэрэг баримт бичгийн алдаатай холбоотой үр дагаврыг хариуцна. 2.4.Захиалагчийг төлөөлөн гүйцэтгэгчтэй харилцах, хяналт тавих төлөөлөгчийг Захиалагч томилно. 2.5.Захиалагчийн төлөөлөгчийн мэдээллийг Гэрээ баталгаажуулах маягтад заана. 2.6.Захиалагчийн төлөөлөгч нь төлөөлүүлэгчээс бичгээр олгосон зөвшөөрөлгүйгээр эрх, үүргээ аливаа хэлбэрээр бусдад шилжүүлэхийг хориглоно. 2.7.Захиалагч нь ажил эхлэхээс дуусах хүртэлх хугацаанд ажлын талбайд нэвтрэх, үйл ажиллагаа явуулах эрхийг Гүйцэтгэгчид бичгээр олгоно. 2.8.Ажлын талбайд нэвтрэх эрх олгоогүйгээс ажил гүйцэтгэх хугацаа хэтрэх болон түүнтэй холбоотой үүссэн аливаа үр дагаврыг Захиалагч хариуцна.
Гүйцэтгэгчийн нийтлэг үүрэг	ГУРАВ. ГҮЙЦЭТГЭГЧ 3.1.Гүйцэтгэгч нь ажлыг техникийн тодорхойлолтод заасан шаардлагад нийцүүлэн гэрээнд заасан хугацаанд гүйцэтгэж, Захиалагчид хүлээлгэн өгнэ. 3.2.Гүйцэтгэгч нь ажлын талбайд ажиллах хүч (удирдах ажилтан, инженер, техникийн ажилтан гэх мэт) болон ашиглаж буй тоног төхөөрөмж, машин механизмын дэлгэрэнгүй жагсаалт, мэдээллийг Захиалагчид өгнэ. 3.3.Ажил гүйцэтгэхэд шаардагдах материал, техник, тоног төхөөрөмж, машин механизм, сэлбэг хэрэгсэл, баримт бичгүүд, Гүйцэтгэгчийн түр ба байнгын ажлын байранд ажиллах ажилтан болон үйлчилгээг гүйцэтгэгч хариуцна. 3.4.Ажлын явцад шаардлагатай ус, хий, цахилгаан холбооны болон бусад хангамжийг Гүйцэтгэгчхариуцна. 3.5.Гүйцэтгэгч нь нийт ажлын 10 (арав) хувиас дээш ажлыг Туслан гүйцэтгэгчээр гүйцэтгүүлэхгүй байх үүрэгтэй. 3.6.Гүйцэтгэгч нь гэрээгээр хүлээсэн эрх, үүргийг бусдад шилжүүлэхгүй байх үүрэгтэй. 3.7.Гүйцэтгэгч нь захиалагч, түүний эрх олгосон этгээдийг ажлын талбайд чөлөөтэй нэвтрүүлэх үүрэгтэй. 3.8.Гүйцэтгэгч нь Захиалагчтай харилцах эрх бүхий этгээдийг томилж, гэрээ баталгаажуулах маягтад заана. 3.9.Гүйцэтгэгчийн төлөөлөгч нь гэрээнд заасан ажлыг гүйцэтгэхэд шаардлагатай тухайн салбараар мэргэшсэн, дадлага туршлага бүхий хүн байна. 3.10.Гүйцэтгэгчийн төлөөлөгч нь төлөөлүүлэгчээс бичгээр олгосон зөвшөөрөлгүйгээр эрх, үүргээ аливаа хэлбэрээр бусдад шилжүүлэхийг хориглоно. 3.11.Захиалагч нь ажлын талбайн байр зүйн, геологийн, гидрологийн, цаг уурын болон байгаль орчны нөхцөлийн талаарх, өөртөө байгаа бүх өгөгдөл мэдээллийг Гүйцэтгэгчид мэдээллийн журмаар ажил эхлэхээс өмнө өгнэ. 3.12.Гүйцэтгэгч нь зөвшөөрөлгүй этгээдийг ажлын талбайд оруулахгүй байхаар зохион байгуулна. 3.13.Гүйцэтгэгч нь ажлын талбайг хамгаалах, талбайд
Гүйцэтгэгчийн төлөөлөгч	
Техникийн ажлын талбайн өгөгдөл	
Ажлын талбайн харуул хамгаалалт	

Хог, хаягдал ба нөхөн сэргээлт	ажиллагсад болон зорчигчийн аюулгүй байдал, эд хөрөнгийн бүрэн бүтэн байдлыг хамгаалах зорилгоор шаардлагатай газруудад гэрэлтүүлэг тавих, хашаа барих, харуул хамгаалалттай холбогдон гарах зардлыг хариуцна. 3.14.Гүйцэтгэгч нь ажлыг гүйцэтгэх явцад ажлын талбайд саад болох хог хаягдал болон цаашид ашиглагдахгүй болсон бараа материал, эд зүйл, тоног төхөөрөмж, машин механизмыг өөр газарт шилжүүлэх зэрэг арга хэмжээ авч ажлын талбайг цэвэр байлгана.
Археологийн болон бусад олдвор	3.15.Гүйцэтгэгч нь ажлын талбайд авчирсан аюултай материалаудыг зохих ёсоор хадгалж, устгана. 3.16.ГЕН-ийн 3.14-3.15-д заасан үүргээ биелүүлээгүй тохиолдолд түүнтэй холбоотой аливаа үр дагаврыг гүйцэтгэгч хариуцна. 3.17.Ажлын талбай дээрээс олдсон археологийн болон бусад олдвор (бүх чулуужсан амьтан, ургамлын үлдэгдэл, зоос, үнэт зүйлс, бусад эртний олдвор, геологийн болон археологийн ач холбогдол бүхий зүйлс гэх мэт бусад) олдсон тохиолдолд захиалагчид мэдэгдэн, зохих журмын дагуу эрх бүхий байгууллагад хүлээлгэн өгнө.
Аюулгүй байдал	3.18.Гүйцэтгэгч олдворыг гэмтэхээс сэргийлж зохих арга хэмжээ авна. 3.19.Гүйцэтгэгч ажлын талбайд Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай хууль, Галын аюулгүй байдлын хууль зэрэг хөдөлмөрийн аюулгүй байдалд холбогдох бусад хууль тогтоомж, техникийн зохицуулалт, стандарт, норм ба дүрмийг дагаж мөрдүүлнэ. 3.20.Гүйцэтгэгч нь ажлын талбай дээрх бүх үйл ажиллагааны аюулгүй байдлыг хангана. 3.21.Ажил, түүний бүрэлдэхүүн хэсгийг байгалийн болон бусад хүчин зүйлийн нөлөөллөөс хамгаална. 3.22.Ажилчдын хөдөлмөрийн аюулгүй байдлыг хангаж ажиллана. 3.23.Гүйцэтгэгч нь хөдөлмөрийн аюулгүй байдалтай холбоотой үүссэн аливаа хариуцлагыг бүрэн хариуцна. 3.24.Гүйцэтгэгч нь ГЕН-ийн 3.19-3.22-т заасан үүргээ биелүүлээгүй, зохих ёсоор биелүүлээгүйгээс үүсэх аливаа үр дагаврыг бүрэн хариуцна. 3.25.Ажилд ашигласан эсхүл бий болгосон аюултай, хортой, бохирдсон материал, бодисыг холбогдох хууль тогтоомж, Захиалагчийн шаардлагын дагуу хадгалж, устгана.
ДӨРӨВ. АЖИЛ ГҮЙЦЭТГЭХ ХУГАЦАА, ЯВЦЫН ТАЙЛАН	
Ажил эхлэх	4.1.Гүйцэтгэгч нь ГТН-д заасан хугацаанд ажлыг эхлүүлж, ажлын хуваарийн дагуу гүйцэтгэнэ. 4.2.Гүйцэтгэгч нь ажил гүйцэтгэх дэлгэрэнгүй хөтөлбөр (төлөвлөгөө)-ийг ГТН-д заасан хугацаанд захиалагчийн төлөөлөгчид хүргүүлнэ. 4.3.Хөтөлбөрт ажил гүйцэтгэхэд шаардлагатай бүх үйл ажиллагааны ерөнхий аргачлал, зохион байгуулалт, дэс дараалал, ажлыг эхлэхээс дуусах хүртэл ажлын үе шатны хугацааг болон бусад шаардлагатай мэдээллийг тусгасан байна. 4.4.Хөтөлбөр (төлөвлөгөө)-т өөрчлөлт оруулсан тохиолдолд Захиалагчийн төлөөлөгчид мэдэгдэнэ. 4.5.Гүйцэтгэгч дараах тохиолдолд ажил гүйцэтгэх хугацааг сунгах тухай хүсэлт гаргаж болно:
Хугацаа сунгах	4.5.1.ажлыг гэрээнд заасан хугацаанд гүйцэтгэх боломжгүйд хүргэсэн гэнэтийн буюу давагдашгүй хүчний

	<p>шинжтэй онцгой нөхцөл байдал бий болсон;</p> <p>4.5.2.холбогдох хууль тогтоомж, дүрэм, журам, стандарт шинээр батлагдсан, өөрчлөгдсөн нь ажлын гүйцэтгэлд нөлөөлөхөөр байвал;</p> <p>4.5.3.Захиалагч хугацаандаа төлбөр төлөх үүргээ биелүүлээгүй;</p> <p>4.5.4.Захиалагч зөвшөөрөл, баримт бичиг гаргуулах хүргүүлэх үүргээ зохих ёсоор биелүүлээгүй нь ажлын хугацаанд нөлөөлсөн.</p> <p>4.6.Гүйцэтгэгч хугацаа сунгах хүсэлтийг холбогдох нотлох баримтын хамт Захиалагчид ирүүлнэ.</p> <p>4.7.ГЕН-ийн 4.5.1-т заасан нөхцөл байдал үүссэн болохыг Гүйцэтгэгч нотлох үүрэгтэй.</p> <p>4.8.Захиалагч ГЕН-ийн 4.5-д заасан үндэслэлийн аль нэг нь бүрдсэн тохиолдолд Гүйцэтгэгчийн хүсэлтийг үндэслэн хугацааг сунгаж болно.</p> <p>4.9.Гүйцэтгэгч ажлын явцын тайланг ГТН-д заасан хуваарийн дагуу гаргаж Захиалагчийн төлөөлөгчид хүргүүлнэ.</p> <p>4.10.Явцын тайланд үйл ажиллагаа бүрийн бодит гүйцэтгэлийн хувийг гаргаж, түүнийг төлөвлөсөн хувьтай харьцуулсан харьцуулалт, хийгдээгүй ажил байвал тухайн ажлын талаарх мэдээлэл, хэзээ хийх санал, Захиалагчийн төлөөлөгчийн шаардсан бусад мэдээллийг тусгана.</p> <p>4.11.Гүйцэтгэгч нь ажил, түүний бүрэлдэхүүн хэсгийг ажиллуулж, техник үйлчилгээ хийх, задлах, буцаан угсрах, тохиргоо хийх болон засварлах талаар ашиглалт үйлчилгээний зааварчилгааг Захиалагчид гаргаж өгнө.</p>
Ажлын явцын тайлан	ТАВ. ГЭРЭЭНИЙ ҮНЭ БА ТӨЛБӨРИЙН НӨХЦӨЛ
Гэрээний үнэ	<p>5.1.Гэрээний үнийг гэрээ баталгаажуулах маягтад заана.</p> <p>5.2.Гэрээний үнэд хуулийн 40.4-д заасан үндэслэлээр тохируулга хийх эсэх, тохируулга хийх бол аргачлалыг ГТН-д тусгана.</p> <p>5.3.ГЕН-ийн 5.2-т заасны дагуу үнэ тохируулж, гэрээний үнэ өөрчлөгдсөн тохиолдолд гэрээнд нэмэлт, өөрчлөлт орсноос хойш өөрчлөгдсөн үнийг баримтална.</p>
Урьдчилгаа төлбөр	<p>5.4.Тендер шалгаруулалтын баримт бичигт урьдчилгаа төлбөр олгохоор заасан бөгөөд Гүйцэтгэгч урьдчилгаа төлбөрийн хүсэлт гаргасан бол Захиалагч урьдчилгаа төлбөрийг ГТН-д заасан хэмжээгээр олгоно.</p> <p>5.5.Захиалагч нь урьдчилгаа төлбөрийн баталгааг хүлээн авснаас хойш Гүйцэтгэгчид ГТН-д заасан хугацаанд урьдчилгаа төлбөр олгоно.</p>
Төлбөрийн нөхцөл	<p>5.6.Захиалагч нь төлбөрийн хүсэлт, нэхэмжлэхийг үндэслэн ГТН-д заасан хугацаанд төлбөрийг төлнө.</p> <p>5.7.Захиалагч гэрээний үүргийг зохих ёсоор гүйцэтгэсэн тухай баримтын хуулбар хувь болон холбогдох баримтыг төлбөрийн хүсэлт, нэхэмжлэхэд хавсаргахыг шаардаж болно.</p> <p>5.8.Гүйцэтгэгчийн хүсэлтээр Захиалагч ажил хүлээлгэн өгөх хугацааг ГЕН-ийн 4.8-д заасны дагуу сунгасан бол сунгагдсан хугацаагаар Захиалагчийн төлбөр төлөх хугацааг сунгагдсан гэж үзнэ.</p> <p>5.9.Захиалагчийн төлсөн аливаа төлбөрийг ажил, түүний бүрэлдэхүүний хэсгийг хүлээн зөвшөөрсөн гэж үзэх үндэслэл болохгүй.</p> <p>5.10.Төлбөрийн нэхэмжлэх нь Монгол Улсын Үндэсний мөнгөн тэмдэгт төгрөгөөр илэрхийлэгдсэн байна.</p> <p>5.11.Захиалагч нь алданги болон бусад төлбөр шаардах эрхтэй бол Гүйцэтгэгчид төлөх төлбөрөөс суутгана.</p>

ЗУРГАА. БАТАЛГАА БА БАТАЛГААТ ХУГАЦАА

Урьдчилгаа төлбөрийн баталгаа	6.1.ГЕН-ийн 5.4-д заасны дагуу урьдчилгаа төлбөр олгоохор бол ГТН-д заасан хэмжээний урьдчилгаа төлбөрийн баталгааг ГТН-д заасан хугацааны дотор хуульд заасан хэлбэрээр, холбогдох маягтын дагуу ирүүлнэ. 6.2.Гүйцэтгэлийн баталгаа гаргуулахаар өгөгдлийн хүснэгтэд заасан бол Гүйцэтгэгч нь тухайн төсвийн жилд санхүүжих дүнгийн З хувийн дүнтэй гүйцэтгэлийн баталгааг холбогдох маягтын дагуу захиалагчаас шаардсан хугацааны дотор ирүүлнэ. Төсвийн жил дамжин хэрэгжих гэрээний гүйцэтгэлийн баталгааг Гүйцэтгэгч жил бүр шинэчлэн ирүүлнэ. 6.3.Захиалагч дараах нөхцөл бий болсон тохиолдолд үүргийн гүйцэтгэлийг Гүйцэтгэлийн баталгаагаар үл маргах журмаар хангуулна: 6.3.1.Гүйцэтгэгч гэрээгээр хүлээсэн үүргээ аливаа шалтгааны улмаас гүйцэтгээгүй; 6.3.2.Гүйцэтгэгч гэрээгээр хүлээсэн үүргээ зохих ёсоор гүйцэтгээгүй; 6.3.3.Гүйцэтгэгч гэрээгээр хүлээсэн үүргээ гүйцэтгэх боломжгүй болсон.
Чанарын баталгаа	6.4.Захиалагч Гүйцэтгэлийн баталгаагаар үүргийн гүйцэтгэлийг хангуулсан нь Гүйцэтгэгчээс алданги, хохирол шаардах эрхийг хязгаарлахгүй. 6.5.ГЕН-ийн 4.8-д заасны дагуу хугацаа сунгагдсан тохиолдолд Гүйцэтгэгч гүйцэтгэлийн баталгааг мөн хугацаагаар сунгуулна. 6.6.Чанарын баталгаа шаардсан тохиолдолд ГЕН-ийн 6.8-д заасан Чанарын баталгаа гаргаснаар Гүйцэтгэлийн баталгааг чөлөөлнө. 6.7.Ажлын чанарын баталгааг хангуулах зорилгоор баталгаат хугацаанд Чанарын баталгаа гаргуулж болно. Чанарын баталгаа гаргуулах бол чанарын баталгааны хэмжээг ГТН-д заана. 6.8.Гүйцэтгэгч Чанарын баталгааг хуулийн 43.7-д заасны дагуу баталгаажуулж болно. 6.9.ГЕН-ийн 6.9-д заасны дагуу баталгаажуулсан тохиолдолд Захиалагч барьцаалсан мөнгийг баталгаанд заасан дүнтэй тэнцэх хэмжээгээр олгоно. 6.10.Баталгаат хугацаанд ажилд аливаа доголдол илрээгүй бол Чанарын баталгааг чөлөөлнө. 6.11.ГЕН-ийн 8.6-д зааснаар Захиалагч доголдлыг арилгасан бол доголдол арилгахтай холбоотой гарсан зардал, хохирлыг суутгаж, баталгаат хугацаа дуусмагц үлдсэн мөнгийг Гүйцэтгэгчид олгоно. 6.12.ГЕН-ийн 8.5-д заасны дагуу доголдлыг арилгасан тохиолдолд баталгаат болон гомдлын шаардлага гаргах хугацаа хэвийн үргэлжилнэ. 6.13.Ажил, түүний бүрэлдэхүүн хэсэгт баталгаат хугацаа тогтоох бөгөөд баталгаат хугацааг ГТН-д заана. 6.14.Захиалагч нь баталгаат хугацаанд илэрсэн доголдлыг арилгуулахыг Гүйцэтгэгчээс шаардах эрхтэй.
Баталгаат хугацаа	ДОЛОО. ЭРСДЭЛ БА ДААТГАЛ 7.1.Ажил гүйцэтгэх хугацаанд Гүйцэтгэгч, туслан гүйцэтгэгч түүний эрх бүхий этгээдийн аливаа үйлдэл (эс үйлдэхүй)-н улмаас бусдад эдийн болон эдийн бус хохирол (хүний амь нас, эрүүл мэнд) учирсан бол хохирлыг Гүйцэтгэгч хариуцна. 7.2.Захиалагч түүний эрх олгогдсон этгээдийн үйлдэл (эс
Бусдад учруулсан хохирлыг арилгах	

Захиалагчийн хүлээх эрсдэл

үйлдэхүй)-н улмаас эдийн болон эдийн бус хохирол (хүний амь нас, эрүүл мэнд) учирсан бол Гүйцэтгэгч хариуцахгүй.

7.3.Захиалагч дараах эрсдэлийг хариуцна:

7.3.1.ажлын үр дүнг захиалагчид шилжүүлснээс хойш ажлын үр дүн Гэнэтийн буюу давагдашгүй хүчин зүйлийн шинжтэй онцгой нөхцөл байдлын улмаас гэмтсэн, устсан;

7.3.2.гүйцэтгэсэн ажлыг хүлээлтгэн өгөх мэдэгдэл өгсөн боловч захиалагч ажлыг хүлээн авах үүргээ биелүүлээгүйгээс ажил, түүний бүрэлдэхүүн хэсэг гэмтсэн, устсан;

7.3.3.Захиалагчийн буруутай үйлдэл (эс үйлдэхүй)-н улмаас ажил, материал болон тоног төхөөрөмж гэмтсэн, устсан;

7.3.4.Захиалагчийн зураг төслийн алдааны улмаас үүссэн аливаа эрсдэл.

7.4.Ажлын догондлын улмаас захиалагч ажлын үр дүнг хүлээн авахаас татгалзсан бол ажлыг хүлээн авах хүртэлх хугацаанд бий болсон аливаа эрсдэлийг захиалагч хариуцахгүй.

7.5.Гүйцэтгэгч нь ажлын явцад учирч болзошгүй эрсдэлийг ажил эхлэх өдрөөс дуусах хүртэл хугацаанд ГТН-д заасан даатгалд даатгуулна.

7.6.Захиалагч болон гүйцэтгэгч, туслан гүйцэтгэгчийн буруутай үйлдэл (эс үйлдэхүй)-ээс гуравдагч этгээдийн амь нас, эрүүл мэнд, эд хөрөнгөнд учирч болзошгүй хохирлыг Гүйцэтгэгч даатгуулна.

7.7.Гүйцэтгэгч нь даатгалын гэрээ, гэрчилгээний хуулбар хувийг захиалагчийн төлөөлөгчид хүргүүлнэ.

7.8.Гүйцэтгэгч даатгалын гэрээ, гэрчилгээний хуулбар хувийг ирүүлээгүй бол захиалагч уг даатгалын гэрээг байгуулж, даатгалын хураамжийг Гүйцэтгэгчээс гаргуулна.

7.9.Даатгалын нөхцөлийг Захиалагчийн төлөөлөгчийн зөвшөөрөлгүйгээр өөрчлөхийг хориглоно.

НАЙМ. ДОГОЛДОЛ, ДАЛД ДОГОЛДОЛ

Доголдлыг илрүүлэх, арилгах

8.1.Гүйцэтгэгчээс ирүүлсэн ажил, түүний хэсэг нь зөрчил, догондлгүй байна.

8.2.Захиалагчийн төлөөлөгч ажлын явцад зөрчил, догондлтой байж болзошгүй аливаа ажилд зөрчил, догондлыг илрүүлэх, уг ажлын далд хэсгийг нээж шалгалт, туршилт явуулах талаар зааварчилгааг Гүйцэтгэгчид өгнө.

8.3.Захиалагч хүлээж авсан ажил, түүний бүрэлдэхүүн хэсэгт ГТН-д заасан баталгаат хугацааны дотор зөрчил, догондол илэрвэл гомдлын шаардлага гаргах хугацаа дуусахаас өмнө зөрчил, догондол арилгах тухай мэдэгдлийг Гүйцэтгэгчид хүргүүлнэ.

8.4.Гүйцэтгэгч Доголдол арилгах тухай мэдэгдлийг хүлээн авмагц догондол арилгах ажлыг эхлүүлнэ.

8.5.Доголдол арилгах тухай мэдэгдэл өгсөн тухай бүр Гүйцэтгэгч уг зөрчил, догондлыг мэдэгдэлд заасан хугацаанд өөрийн зардлаар арилгана.

8.6.Гүйцэтгэгч зөрчил, догондлыг мэдэгдэлд заасан хугацаанд арилгаагүй бол Захиалагч өөрийн зардлаар арилгаж болно.

8.7.Захиалагчийн гаргасан зардлыг Гүйцэтгэгч үл маргах журмаар төлнө.

8.8.Доголдлыг арилгах явцад ажил, түүний бүрэлдэхүүн хэсгийг Захиалагч ашиглаж чадаагүй бол догондлыг арилгах хугацаагаар баталгаат хугацаа сунгагдана.

Далд доголдол		8.9.Ажил хүлээн авсан баримт (акт) үйлдсэн ч ажил, түүний бүрэлдэхүүн хэсэгт илэрсэн, далд доголдол, түүний улмаас үссэн аливаа үр дагаврыг Гүйцэтгэгч хариуцна.
Зураг доголдол	төслийн	8.10.Зураг төслийг Захиалагч боловсруулсан бол зураг төсөлтэй холбоотой аливаа асуудал (зураг төслийн үнэн зөв, түүнээс үссэн ажлын доголдол гэх мэт)-ыг Захиалагч хариуцна. 8.11.Гүйцэтгэгч нь өөрийн гүйцэтгэсэн Ажлын зураг төсөл, холбогдох баримт бичгүүд, мэдээлэл ба өгөгдлүүдийн үнэн зөвийг хариуцна.
Захиалагч цуцлах	гэрээг	ЕС. ГЭРЭЭГ ЦУЦЛАХ 9.1.Захиалагч дараах үндэслэлээр гэрээг цуцалж болно: 9.1.1.Гүйцэтгэгч хүндэтгэн үзэх шалтгаангүйгээр ажлын 5 хоног ажлын талбайг орхисон; 9.1.2.Захиалагч үүрэг гүйцэтгэх нэмэлт хугацааг тогтоосон боловч үр дүн гараагүй; 9.1.3.Гүйцэтгэгч Гэрээгээр хүлээсэн эрх, үүргийг бүхэлд нь эсхүл хэсэгчлэн бусдад шилжүүлсэн, бусдаар гүйцэтгүүлсэн; 9.1.4.Гүйцэтгэгч нь тендерт оролцохдоо буюу гэрээг гүйцэтгэх явцдаа авилгалын гэмт хэрэгт холбогдсон нь шүүх болон холбогдох байгууллагаар тогтоогдсон; 9.1.5.ГТН-д заасан алдангийн нийт дүн гүйцэтгээгүй үүргийн үнийн дүнгийн 50 (тавин) хувиас хэтэрсэн; 9.1.6.Гүйцэтгэгч нийт ажлын 10 (арав)-аас дээш хувийг нэг буюу түүнээс дээш туслан гүйцэтгэгчээр гүйцэтгүүлсэн; 9.1.7.Ажил гүйцэтгэх хугацаанд Гүйцэтгэгчийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл дуусаж сунгагдаагүй, түдгэлзүүлсэн, хүчингүй болсон. 9.1.8.Гүйцэтгэгч өөрийн тендерийн давуу эрх тооцуулсан нөхцөлийн дагуу гэрээний үүргийг биелүүлээгүй, эсхүл хуулийн этгээдийн хувьд тус нөхцөлийг хангахгүй болсон. 9.2.Захиалагч ГЕН-ийн 9.1-д заасан үндэслэлээс гадна хэдийд ч гэрээг цуцалж болно.
Гүйцэтгэгч цуцлах	гэрээг	9.3.Гүйцэтгэгч дараах үндэслэлээр гэрээг цуцалж болно: 9.3.1.Захиалагч нь гэрээнд заасан үндсэн үүргээ зохих ёсоор биелүүлээгүй бөгөөд тогтоосон нэмэлт хугацаанд биелүүлээгүй; 9.3.2.ГТН-д заасан алдангийн нийт дүн гүйцэтгээгүй үүргийн үнийн дүнгийн 50 (тавин) хувиас хэтэрсэн; 9.3.3.Захиалагч нь ажлыг түр зогсоосон нь гүйцэтгэгчийн эрх, хууль ёсны ашиг сонирхолд сөргөөр нөлөөлөхөөр бол.
Гэрээг цуцлах журам		9.4.Гэрээг цуцлах тал нь нөгөө талдаа үүргийн зөрчлийг арилгах нэмэлт хугацаа тогтоосон мэдэгдэл хүргүүлнэ. Нэмэлт хугацаа нь үүргийг гүйцэтгэх ердийн боломжит хугацаа байна. 9.5.Тогтоосон нэмэлт хугацаанд үүргээ гүйцэтгээгүй эсхүл нэмэлт хугацаа тогтоосон ч үр дүнд хүрэхгүй болох нь илт, ГЕН-ийн 4.8-т зааснаар хугацаа сунгагдсан бол Захиалагч үүрэг гүйцэтгэх нэмэлт хугацаа тогтоохгүй байж болно. 9.6.Нэмэлт хугацаа тогтоох шаардлагагүй, нэмэлт хугацаа тогтоосон мэдэгдэлд хариу ирүүлээгүй эсхүл тогтоосон хугацаанд зөрчлийг арилгаагүй тохиолдолд гэрээг цуцлах тал нь нөгөө талд гэрээг цуцлах мэдэгдэл хүргүүлнэ. 9.7.Гүйцэтгэгч ГЕН-ийн 9.6-т заасан мэдэгдлийг хүлээн авсан бол нэн даруй эсхүл мэдэгдэлд заасан хугацаанд ажлын гүйцэтгэсэн хэсгийг хамгаалах, ажлын талбайг цэвэр аюулгүй

**Гэрээг цуцалсны
дараах төлбөр**

нөхцөлд үлдээхэд чиглэснээс бусад цаашид гүйцэтгэх бүх ажлаа зогсоож, Гэрээг цуцлах өдөр хүртэл гүйцэтгэсэн ажил, түүний бүрэлдэхүүн хэсэгт холбогдох баримт бичгүүдийг Захиалагчид баримт (акт үйлдэн)-аар хүлээлгэн өгнө.

9.8.ГЕН-ийн 9.1-д заасны дагуу Гэрээг цуцалсан тохиолдолд Гүйцэтгэгч гэрээг цуцлах өдөр хүртэлх гүйцэтгэсэн ажлын төлбөрийг шаардах эрхтэй.

9.9.ГЕН-ийн 9.2-т заасны дагуу Гэрээг цуцалсан тохиолдолд Захиалагч гүйцэтгэгчид дараах төлбөрийг төлнө:

9.9.1.Гэрээ цуцлах өдөр хүртэлх гүйцэтгэсэн ажлын төлбөр;

9.9.2.Ажлын талбайгаас Гүйцэтгэгчийн тоног төхөөрөмжийг нүүлгэхтэй холбоотой үүссэн зардал;

9.9.3.Гэрээг цуцалсантай холбоотойгоор Гүйцэтгэгчээс туслан гүйцэтгэгчид төлөх шаардлагатай болсон аливаа төлбөр;

9.9.4.Гүйцэтгэгчээс ажлыг хамгаалах, ажлын талбайг цэвэр, аюулгүй нөхцөлд үлдээхэд зарцуулсан зардал;

9.9.5.Гэрээг цуцалсантай шууд холбоотой бусад зардал, учирсан хохирол.

АРАВ. БУСАД ЗААЛТ

Мэдэгдэл

10.1.Талуудын мэдэгдэл, зааварчилгаа, мэдээлэл болон бусад харилцаа төлөөлөгчөөр дамжина.

10.2.Гэрээний үүргийн гүйцэтгэлтэй холбоотой бүх мэдэгдэл (зөвшөөрөл, татгалзал, баталгаа, баталгаажуулалт, нэхэмжлэх, гэрчилгээ, шийдвэр, хүсэлт, захидал үүгээр хязгаарлагдахгүй) нь бичгээр үйлдэгдэнэ.

10.3.Мэдэгдлийг биечлэн хүргүүлэх эсхүл баталгаат шуудангаар гэрээ баталгаажуулах маягтад заасан төлөөлөгчийн хаягаар илгээнэ.

10.4.Дараах тохиолдолд мэдэгдлийг хүлээн авсанд тооцно:

10.4.1.баталгаат шуудангаар илгээсэн тохиолдолд шууданд хийсэн өдрөөр төлбөр төлсөн баримтыг үндэслэн;

10.4.2.биечлэн хүргүүлсэн мэдэгдлийг нөгөө талын төлөөлөх эрх бүхий этгээд хүлээн авсан огноогоор, тэмдэглэлийг үндэслэн.

10.5.Аль нэг тал нь ажлын газрын хаяг, утас, шуудангийн хаягаа сольсон тохиолдолд нөгөө талдаа нэн даруй бичгээр мэдэгдэнэ.

10.6.ГЕН-ийн 10.5-д заасан үүргээ биелүүлээгүйгээс үүсэх үр дагаврыг мэдэгдээгүй тал хариуцна.

10.7.Нэн даруй мэдэгдэх шаардлагатай яаралтай мэдэгдлийг ГЕН-ийн 10.2-т зааснаас өөр хэлбэрээр мэдэгдэж болох бөгөөд мэдэгдлийг дараа нь баталгаажуулж бичгээр хүргүүлнэ.

10.8.Талууд төлөөлөгчийг өөрийн санаачилгаар өөрчилж болно.

10.9.Төлөөлөгч өөрчлөгдсөн тохиолдолд нэн даруй нөгөө талдаа бичгээр мэдэгдэнэ.

10.10.Мэдэгдэлд төлөөлөгчийн эцэг/эх/-ийн нэр, өөрийн нэр, албан тушаал, холбоо барих утас (ажлын болон хувийн), цахим шуудангийн хаягийг заавал тусгасан байна.

10.11.Төлөөлөгч өөрчлөгдсөн мэдэгдлийг нөгөө талд хүргүүлснээр өмнөх төлөөлөгчийн эрх, үүрэг дуусгавар болно.

**Төлөөлөгч
өөрчлөгдөх**

Ажилд өөрчлөлт, запруулга хийх нөхцөл	10.12. Талууд ажлын чанар, үр ашиг, аюулгүй байдлыг сайжруулах зорилгоор ажлын ерөнхий гүйцэтгэлийн хүрээнд хамаарсан, техник технологийн хувьд боломжтой бөгөөд гэрээний хугацаа, үнэд нөлөөлөхгүй бол ажилд өөрчлөлт оруулж болно. 10.13. Гүйцэтгэгч болон Захиалагч өөрчлөлт хийх шаардлагатай гэж үзсэн тохиолдолд өөрчлөлтийн төслийг гүйцэтгэгч гаргана. 10.14. Захиалагч төслийг үндэслэн ГЕН-ийн 10.12-д заасан нөхцөл, шаардлага хангасан гэж үзвэл өөрчлөлт хийх мэдэгдлийг хүргүүлнэ. 10.15. Захиалагчийн зөвшөөрөлгүй өөрчлөлт хийсэнтэй холбоотой техник, технологийн алдаа гарсан, гэрээний хугацаа хэтэрсэн, үнэ өссэн тохиолдолд үр дагаврыг Гүйцэтгэгч хариуцна.
Гэнэтийн буюу давагдашгүй хүчний шинжтэй онцгой нөхцөл байдал	10.16. Ажлыг гэрээнд заасан хугацаанд гүйцэтгэх боломжгүйд хүргэсэн Гэнэтийн буюу давагдашгүй хүчний шинжтэй онцгой нөхцөл байдал бий болсон тохиолдолд Гүйцэтгэгч энэ тухай нэн даруй Захиалагчийн төлөөлөгчид бичгээр мэдэгдэнэ. Бичгээр мэдэгдэх нь хугацаа шаардахаар бол ГЕН-ийн 10.7-д заасан хэлбэрээр урьдчилан мэдэгдэж болно. 10.17. Гүйцэтгэгч нь Захиалагчаас зааварчилгаа өгөх хүртэл гэрээг хэрэгжүүлэх боломжит бүх арга замыг хайна. 10.18. Захиалагч ердийн боломжит хугацаанд зааварчилгаа өгөх бөгөөд талууд харилцан зөвшилцэж гэрээг хэрэгжүүлэх боломжит бүх арга хэмжээг авна. 10.19. Гэрээг хэрэгжүүлэх захиалагчийн зааварчилгаа, Гүйцэтгэгчийн авсан арга хэмжээ үр дүнд хүрээгүй тохиолдолд Гүйцэтгэгч ГЕН-ийн 4.5-д заасан хүсэлтийг гаргаж болно.
Оюуны өмчийн эрх зөрчих	10.20. Ажлыг гүйцэтгэх явцад болон ажил гүйцэтгэсэнтэй холбоотойгоор гуравдагч этгээдийн оюуны өмчийн эрх зөрчигдсөн нь эрх бүхий байгууллагын шийдвэрээр тогтоогдсон бол буруутай тал нь харилцлагыг хүлээж, холбогдон гарах зардал, хохирлыг арилгана. 10.21. Захиалагч нь төлбөр төлөх үүргээ хугацаандаа гүйцэтгээгүй тохиолдолд хугацаа хэтрүүлсэн хоног тутамд гүйцэтгээгүй үүргийн үнийн дүнгийн ГТН-д заасан хувь хэмжээгээр алдангийг Гүйцэтгэгчид төлнө. 10.22. Гүйцэтгэгч нь ажлыг гэрээнд заасан хугацаанд гүйцэтгээгүй тохиолдолд хугацаа хэтэрсэн хоног тутамд гүйцэтгээгүй үүргийн үнийн дүнгээр ГТН-д заасан хувь хэмжээгээр алдангийг Захиалагчид төлнө.
Алданги	10.23. Талууд гэрээг хэрэгжүүлэх явцад олж авсан хуулиар тогтоосон болон байгууллагаас нууц гэж нууцалж хамгаалалтад авсан аливаа мэдээллийг нөгөө тал зөвшөөрсөн эсхүл эрх бий байгууллага шаардсанаас бусад тохиолдолд гуравдагч этгээдэд задруулахгүй, дамжуулахгүй, нийтэд ил болгохгүй. 10.24. Талуудын хувьд нууц мэдээллийг нөгөө талдаа ил болгож байгаа тохиолдолд нууц гэсэн тэмдэглэл хийж, нууцыг задруулахгүй байх мэдэгдлийн хамт өгнө. 10.25. Гэрээнээс үүссэн аливаа маргааныг талууд харилцан зөвшилцэх замаар шийдвэрлэнэ. 10.26. Маргааныг зөвшилцэж, шийдвэрлэж эс чадвал Монгол улсын шүүхээр шийдвэрлүүлнэ.
Маргаан шийдвэрлэх	

ГЭРЭЭНИЙ ТУСГАЙ НӨХЦӨЛ

ГЕН 4.1.	Ажил эхлэх хугацаа: [он, сар, өдөр]
ГЕН 4.2.	Ажил гүйцэтгэх дэлгэрэнгүй хөтөлбөр (төлөвлөгөө) ирүүлэх хугацаа: [он, сар, өдөр]
ГЕН 4.9.	Ажлын явцын тайлан гаргах хуваарь болон ирүүлэх хугацаа: [он, сар, өдөр]
ГЕН 5.2.	<p>Үнийн тохируулга:[“Хийнэ”, “Хийхгүй” аль нэгийг сонгох] Хэрвээ тохируулга хийх бол: <i>[Зөвхөн үндсэн материал, түүхий эд, ажиллах хүчний зардлын хэлбэлзлийг тусгах зорилгоор үнийн тохируулга хийнэ. Ингэхдээ төлбөрийн мэдэгдлийн нийт дүнгээс урьдчилгаа төлбөрийг хассан дүнгийн төлбөр хийх валют тус бүрийн үнийн дүнг холбогдох үнийн тохируулгын үзүүлэлт (P_c)-ийг ашиглан тохируулна.]</i></p> $P_c = A_c + B_c \ Im_c / Io_c$ <p>Энд: P_c— гэрээний үнийн “с” валютаар төлөгдөх хэсэгт хийх үнийн тохируулгын үзүүлэлт;</p> <p>A_c ба B_c— гэрээний үнийн “с” валютаар төлөгдөх хэсгийн тохируулга хийгдэхгүй болон хийгдэх хувийн жинг үзүүлсэн, гэрээний тусгай нөхцөлд заасан итгэлцүүр;²</p> <p>Im_c— нэхэмжилж буй сарын эцсийн хоногт зонхилж буй “с” валютын индекс;</p> <p>Io_c— тендерийг нээх өдрийн зонхилж буй “с” валютын индекс</p> <p>Хэрэв индексийн дүн нь түүнийг тооцоонд ашигласнаас хойш өөрчлөгдсөн бол тооцоог залруулж, дараагийн төлбөрийн мэдэгдэлд энэ дагуу тохируулга хийнэ. Индексийн дүнг тооцоходоо үнийн хэлбэлзлийн улмаас гарсан зардлын бүх өөрчлөлтийг энд харгалзсан гэж үзнэ.]</p>
ГЕН 5.4.	<p>Урьдчилгаа төлбөр олгох эсэх: [“Тийм”, “Үгүй” аль нэгийг сонгох]</p> <p>Хэрвээ урьдчилгаа төлбөр олгох бол:</p> <p>Урьдчилгаа төлбөрийн хэмжээ: [мөнгөн дүн бич]</p>
ГЕН 5.5.	Урьдчилгаа төлбөр олгох хугацаа: [ажлын хоног бичих]
ГЕН 5.6.	<p>Төлбөр төлөх хугацаа: [он, сар, өдөр] Төлбөрийг хэсэгчилсэн төлөх бол төлбөр төлөх үе шатны хугацаа: [он, сар, өдөр]</p>
ГЕН 6.1.	Урьдчилгаа төлбөрийн баталгаа ирүүлэх хугацаа: [он, сар, өдөр]
ГЕН 6.8.	<p>Чанарын баталгаа: Чанарын баталгаа шаардах эсэх: [Чанарын баталгаа шаардана/ шаардахгүй]</p>

² A_c ба B_c –гэсэн хоёр итгэлцүүрийн нийлбэр нь валют бүрийн томъёонд 1 (нэг) байна. Энэ хоёр итгэлцүүр нь ихэвчлэнхэнх валютын хувьд ижил байдаг. Төлбөрийн тохируулга хийхгүй хэсэгт зориулсан А итгэлцүүр нь тогтмол үнийн болон бусад тохируулга үл хийгдэх элементүүдийг тусгасан ойролцоо үзүүлэлт (ихэвчлэн 0,15) юм. Валют бүрийн тохируулгын дүнг гэрээний үнэд нэмнэ.

	<p>Чанарын баталгаа шаардах бол, Чанарын баталгааны хэмжээ: [Гэрээний үнийн дүнгийн 5-10 хувийн хооронд сонго.】</p>
ГЕН 6.14.	Баталгаат хугацаа: [Тендер шалгаруулалтын баримт бичигт үндэслэн баталгаат хугацааг тогтоож бичих】
ГЕН 7.5.	Даатгал: [Ажлын онцлогийг харгалзан гарч болох эрсдэлийг тодорхойлон Гүйцэтгэгчийн даатгуулах даатгалуудыг нэрлэн бичих】
ГЕН 10.21.	Захиалагчийн төлөх алдангийн хувь: Алдангийн хувь: [хоног тутамд 0.5 хүртэл хувиар тогтоож бичих]
ГЕН 10.22.	Гүйцэтгэгчийн төлөх алдангийн хувь: Алдангийн хувь: [хоног тутамд 0.5 хүртэл хувиар тогтоож бичих]

ГЭРЭЭ БАТАЛГААЖУУЛАХ МАЯГТ

[Тендер шалгаруулалтын нэрийг бичих] гэрээ.
Дугаар № [Тендер шалгаруулалтын дугаарыг бичих]

.....
хот/аймаг

Нэг талаас [захиалагчийн нэрийг бичих](цаашид “Захиалагч” гэх), нөгөө талаас [гүйцэтгэгчийн нэрийг бичих](цаашид “Гүйцэтгэгч” гэх) нь Гүйцэтгэгчийн ирүүлсэн тендерийг хүлээн зөвшөөрч энэхүү гэрээг дараах нөхцөлөөр байгуулав.

Энэхүү гэрээ нь Захиалагч болон Гүйцэтгэгчийн хооронд ажил гүйцэтгэх, дагалдах бараа нийлүүлэх, үйлчилгээ үзүүлэх (цаашид хамтад нь “Ажил” гэх) болон үнэ төлөхтэй холбогдон үүсэх харилцааг зохицуулна.

1. Энэ гэрээний дагуу гүйцэтгэх Ажлын үнэ нь [гэрээ байгуулах эрх олгох мэдэгдэлд заасан үнийн дүнг тоогоор болон үсгээр бичих] төгрөг (цаашид “гэрээний үнэ” гэх) байна. Гэрээний үнэ нь санхүүжилтийн дээд хэмжээ байна.

2. Гэрээний үнийг Гүйцэтгэгч [Гүйцэтгэгчийн нэрийг бичих]-ийн харилцах [Банкны нэрийг бичих] банкны [дансны дугаар бичих] дугаар дансанд шилжүүлнэ.

3. Дор дурдсан баримт бичиг нь цаашид гэрээний хэсэг болно. (цаашид “гэрээний баримт бичиг” гэх). Үүнд:

- 3.1. Гэрээ байгуулах эрх олгох тухай мэдэгдэл;
- 3.2. Гүйцэтгэгч тендер илгээсэн маягт;
- 3.3. Гэрээний тусгай нөхцөл;
- 3.4. Гэрээний ерөнхий нөхцөл;
- 3.5. Гүйцэтгэлийн баталгаа;
- 3.6. Урьдчилгаа төлбөрийн баталгаа;
- 3.7. Техникийн тодорхойлолт;
- 3.8. Ажил гүйцэтгэх хуваарь.

4. Гэрээний хэрэгжилттэй холбоотой асуудлаар талуудыг дараах эрх бүхий этгээдүүд төлөөлнө. Үүнд:

4.1. Захиалагчийн төлөөлөгчийн мэдээлэл

Эцэг/эх-ийн нэр:

Нэр:

Албан тушаал:

Ажлын утас:

Гар утас:

Цахим шуудан:

4.2. Гүйцэтгэгчийн төлөөлөгчийн мэдээлэл

Эцэг/эх-ийн нэр:

Нэр:

Албан тушаал:

Ажлын утас:
Гар утас:
Цахим шуудан:

ЗАХИАЛАГЧИЙГ ТӨЛӨӨЛЖ:

[Албан тушаал, нэр]
[Гарын үсэг] _____
ТАМГА

ГҮЙЦЭТГЭГЧИЙГ ТӨЛӨӨЛЖ:

[Албан тушаал, нэр]
[Гарын үсэг] _____
ТАМГА

ТЕНДЕР ШАЛГАРУУЛАЛТЫН ЗАРЛАЛ

Огноо: **2024.08.20**

Тендер шалгаруулалтын төрөл: Ажил

Тендер шалгаруулалтын нэр: **“Нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөө”**

Тендер шалгаруулалтын дугаар: ТӨАЛСЗДТГ/20240127

Нийт төсөвт өртөг: **30,000,000**

Тендер шалгаруулалтын арга: Харьцуулалт

- Төв аймгийн Лүн сумын Засаг Даргын Тамгын газар** нь тендер шалгаруулалтын баримт бичигт заасан шаардлага, шалгуур үзүүлэлт хангасан аж ахуй эрхлэгчийг тендер ирүүлэхийг урьж байна.
- Тендер шалгаруулалт нь дараах багцуудаас бүрдэнэ: **“Үгүй”**
- Үнийн санал дуудах ажиллагаанд шаардлагатай оролцогчийн тоо: **[Үнийн санал дуудах ажиллагаа хүчин төгөлдөр байхад шаардлагатай оролцогчийн тоог бичих]**
- Үнийн санал дуудах ажиллагаанд бүртгүүлэх журам: **[Журмыг бичнэ уү.]**
- Үнийн санал дуудах ажиллагааг **2024.08.28-ны 09 цаг 30 минут**-д эхлүүлж, **2024.08.28-ны 10 цаг 30 минут** хугацаанд зохион байгуулна.
- Тендерийг **2024 оны 08 дугаар сарын 28-ны 09 цаг 00 минутаас** өмнө тендер шалгаруулалтын баримт бичигт зааснаар илгээх ба тендерийг **2024.08.28-ны өдрийн, 09 цаг 30 минут-т** нээнэ.
- Тендерийн хувилбарт саналыг зөвшөөрөх эсэх: **“Зөвшөөрөхгүй”**
- Гадаадын этгээд тендер ирүүлэх эрхтэй эсэх: **“Эрхгүй”**
- Тендер нь түүнийг нээнээс хойш ажлын 30 ба түүнээс дээш өдрийн хугацаанд хүчинтэй байхаар тендерт заана.
- Тендерийн баталгаа шаардах эсэх: **“Үгүй”** Тендерийн баталгаа шаардах бол тендер шалгаруулалтын баримт бичгийн заасан үнийн бүхий тендерийн баталгааг холбогдох журмын дагуу цахим системээр ирүүлснээр тендер нээх болохыг анхаарна уу.
- Оролцогч цахим системийн үйлчилгээний хураамж төлснөөр тендер илгээх эрхтэй байна.

Төв аймгийн Лүн сумын Засаг даргын Тамгын газар, **70275906**, lunzdtg@gmail.com